

Déli Hírlap

TIMISOARA, I. Piața Brătianu No. 2
Telefon: 28—10.
Redacția și administrația:

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de însc. în Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY BEEMER

Szomorú alkalom

kinálkozott arra, hogy a Romániában élő magyarság együttérzésének adjon kifejezést a többségi nemzet fiaival, amikor részt kért magának abból a gyászból, mely az országot a miniszterelnök tragikus elhunytával érte. A román sajtó kivétel nélkül kiemeli a magyarságnak ezt a magatartását és megállapítja, hogy újból tanúságot tett nemcsak lojalításáról, hanem arról is, hogy magáévá tette az összes államalkotó kívánságokat és a hazát ért szenvedéseket a maga szenvedéseinek tekinti. Olyan lapok, melyek valamikor nem a legnagyobb rokonszenvvel írtak rólunk, most kénytelenek leszögezni, hogy a nemzetkisebbségek is hasznos polgárai az államnak és nagyban hozzájárulnak a belső rend és nyugalom biztosításához. Ezzel kapcsolatban a magunk részéről székszerűen és hasznosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy mi most sem változtunk, azok maradtunk, akik voltunk és azok leszünk, akik vagyunk. A változás nem bennünk ment végbe, hanem azokban, akik életünket, életmegnyilvánulásainkat bizalmatlansággal nézték és bizony nem egyszer ellenséges szemmel figyelték. A helyzet változását és a meggyőződések fordulását talán az okozta, hogy az idők folyamán, nem egyszer válságok közepette, a magyarság tántoríthatatlan törvénytiszteletének adta tanujelét. Kifejezésre juttatta eszelekedeteivel lojalitását, megbízhatóságát, államhűségét és azonosította magát azokkal a célokkal, melyek a közérdek voltak hivatottak szolgálni. Ezek a tettek minden szónál ékebben bizonyították és bizonyítják, hogy a romániai magyarság nem jár külön utakon, boldogulását azon a földön akarja megtalálni, melyen a tovatűnő századok alatt munkásságának gyümölcseit érni látta, melyen őseinek sírjai domborodnak és amely földhöz minden szeretetével és minden érzésével ragaszkodik. Mi itt, Újrománia földjén, nemzedékek óta megszoktuk, hogy más népekkel, egymás megbecsülésében és szeretetében, az egymásrautaltság tudatában éljünk együtt és ez a nemzedékről nemzedékre szálló tradíció vezérelt bennünket az állami főhatalom változása után is. A sokféle nemzetiség letelepedésének élénk színtjeit tartkiják ezt a földet, melyet minden itt élő náció gyermekei egyaránt szeretnek, melyhez egyformán ragaszkodnak és amelyről tudják, hogy itt élniük és halniuk kell. Senki sem élhet időn és téren kívül, valahová mindenkinél tartoznia kell. Mi magyarok érezzük a magyar nemzetesthez való tartozandóságunkat, ebből a természeti adottságból senki sem tud kivetkőzni, de érezzük és tudjuk azt is, hogy boldogulásunkat itt kell keresnünk és itt kell megtalálnunk ezen a földön, melyet hazánkul rendelt a sors akarata. Nem nevezhető boldognak az az ország, melynek lakói közül egyik vagy másik rész nem találja meg életcélját és életlehetőségeit. A megelégedettség virágainak valamennyiünk számára nyílniuk kell. Ezeknek élető napjára pedig a kölcsönös bizalom és megértés. Az elmúlt húsz esztendő alatt mindent elkövettünk, hogy ezt a bizalmat kiváltsuk. Minden változások közepette az öröm rózsaíának kellett kivirágozniuk és a csapások sorsrendelte szenvedéseinek kellett megvágni a sziveket, hogy a bizalmatlanság eltűnjön a lelkekből és egymásra találjon a közös nagy feladatok elvégzésében ennek az országnak minden nemzetcsoportja. A magyarság őszinte érzéssel vett részt minden örömben és őszinte fájdalommal osztozott minden fájdalomban. A közös öröme és közös fájdalmak megtermékenyítették a sziveket és a legutolsó napok tragédiája is egyengette az utat az egymásratalálás felé. Hisszük, mert hinnünk kell, hogy ezen az úton továbbhaladva, boldogan él majd minden nemzet a hazán.

Varsót feladták

Hitler elfogadja Mussolini béketervét
Ribbentrop német külügyminiszter a német-orosz viszonyt erősíti meg Moszkvában

Oroszország az eszt tengeri bázisok megszüntetését kívánja
Három külügyminiszter Moszkvában

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér szerdán reggel visszaérkezett Berlinbe és megkezdte rendes munkáját. Valószínűnek látszik, hogy a nap folyamán fontos tanácskozásokat fog folytatni a német vezérkarral és a német politikai élet vezetőivel. A Stefani iroda német-országi tudósítójának jelentése szerint német hivatalos körökben kijelentették, hogy Németország gyakorlatilag is hajlandó csatlakozni Mussolini miniszterelnök békeakciójához úgy, hogy Németország hajlandó lenne bármikor tárgyalni a békéről. De amennyiben ez nem következne be és Németországot kényszerítenék a háború folytatására, úgy a német kormány kénytelen lenne reagálni a francia és angol akciókra. Az olasz lapok nagyfotosságnak tartják e kijelentést, mert ebből bizonyosságát látják annak a feltevésnek, hogy

a konfliktust nemcsak lokalizálni lehet, de be is lehet fejezni. (Dunaposta.)

Németország lemond a gyarmatokról, de Lengyelországhoz ragaszkodik

Londonból jelentik: A News Chronicle jelentése szerint Hitler össze akarja hívni a birodalmi gyűlést, amelyen közölné a békefeltételeket. Amennyiben azonban azokat nem fogadják el, úgy közölni fogja, hogy a háborút minden eszközzel folytatni fogja. A birodalmi vezér állítólag azt kívánja, hogy Lengyelország német és orosz megszállása megmaradjon és ez esetben hajlandó lenne leszerelni és lemondani a gyarmati követeléseiről is. (Dunaposta.)

Chamberlain beszéde nem adott választ az európai kérdésekre

Rómából jelentik: A Popolo d'Italia tudósítója szerdán a berlini tanácskozásokról a következőket közli: Ma Berlinben a legjobban informált külföldi diplomaták köreiben olyan külpolitikai fejleményeket várnak, amelyek a konfliktus további fejleményeire döntő hatást gyakorolhatnak.

Chamberlain miniszterelnök keddi alsóházi beszédéről a Gazetta del Popolo azt írja, hogy a miniszterelnök nem adott választ egyetlen európai kérdésre sem.

A Stampa című lap a magyar-orosz viszonyról foglalkozva, arra a megállapításra jut, hogy a kárpáti határt Szovjet-Oroszország véglegesnek tekinti és most majd Európa más tájai felé fordítja a szemét. (Dunaposta.)

Ribbentrop utja Moszkvába

Berlinből jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter a szovjetkormány meghívására ma reggel 9 óra körül a tempelhofi repülőtérrel Moszkvába indult. A külügyminiszter kíséretében van a berlini orosz nagykövét, a helyettes német külügyi államtitkár és a külügyminisztérium több főtitkárja.

Königsbergből jelentik, hogy a Ribbentrop külügyminiszter és kíséretét vívó repülőgépe ma délelőtt negyed 11 óra körül a königsbergi repülőtérre érkezett. Rövid itt tartózkodás után a kül-

ügyminiszter és kísérete tovább utazott Moszkva felé.

A Német Távirati Iroda jelenti Moszkvából: Az a hír, hogy Ribbentrop német külügyminiszter Moszkvába érkezett, az orosz főváros politikai és diplomáciai köreiben feltűnést és mély benyomást keltett.

A német külügyminiszter második moszkvai látogatásában újabb bizonyítékát látják annak, hogy a német-orosz együttműködés szilárd alap Kelet-Európa jövő fejlődése szempontjából.

(Radiopress.)

Orosz-német-török megneemtámadási szerződést kötnek?

Londonból jelentik: A szerdai angol lapok nagy érdeklődéssel tekintenek Ribbentrop második moszkvai látogatására és két lehetőségéről írják: Az egyik az, hogy Németország nyugtalan az orosz előrehaladás miatt és gyors meg egyezést kíván létesíteni a Kremellel, a másik, hogy a német birodalom részéről manőverről van

szó és szenzációs békeajánlatot készítenek elő a nyugati hatalmak számára. Az első feltevést támogatja az, hogy Ribbentrop akkor látogat el Moszkvába, amikor Saraciglu is ott tartózkodik és a német csapatoknak a nyugati harcra való összpontosítása már megtörtént. A Daily Express azt írja, hogy Németország egy orosz-

török-német titkos egyezmény megkötését tervez. A Daily Mail azt hiszi, hogy Ribbentrop látogatásának célja egy olyan béketervezet készítése, amely Angliát és Franciaországot is kielégítő és megmentené Hitler kancellár tekintélyét. A News Chronicle is azt hiszi, hogy Berlinben nagy a nyugalatlanság az orosz előrenyomulás miatt és Ribbentropot azért küldték Moszkvába, hogy megakadályozza — ha tudja — az orosz hadsereg további előnyomulását. (Rador.)

RIBBENTROP ÚJRA IGAZOLJA A NÉMET-OROSZ EGYÜTTMŰKÖDÉST

Moszkvából jelentik: (Rador.) A német távirati iroda jelentése szerint Ribbentrop moszkvai utazása mély benyomást gyakorolt a diplomáciai és külföldi körökre. Ez az utazás újabb bizonyítéka a német-szovjet együttműködésnek, amelynek célja Kelet-Európa új rendjének megszervezése.

SARACIOGLU MOSZKVAI TÁRGYALÁSAI

Moszkvából jelentik: (Rador.) A Reuter ügynökség jelentése szerint a török-szovjet tárgyalások valószínűleg ma befejeződnek. Saracioglu tegnap a Kremlben volt villásreggeli és aztán udvariassági látogatást tett Molotovnál és Kalinnál. Kedden este a török küldöttség végignézte a moszkvai opera díszelőadását. Ma a török nagykövetségben lesz villásreggeli, amelyen a balkáni államok követői is résztvesznek.

A Szovjet három sziget átadását követeli Észtországtól

Londonból jelentik: Londoni és párisi értesülések szerint Molotov külügyi népbiztos ultimátumot nyújtott át az észt külügyminiszternek, amelyben követeli, hogy Észtország azonnal demobilizálja azt a három szigetet, amelyek a Leningrád felé vezető úton fekszenek.

Az egész leningrádi kereskedelmet és a Szovjet-Oroszország felé haladó hajók útját teljesen ellenőrizni lehet erről a három szigetről és ezért Moszkva nem tűrheti tovább, hogy ez a három sziget fontos katonai támaszpontja legyen egy idegen hatalomnak.

A Havas ügynökség moszkvai jelentése szerint az észt követség tagjai szerdára virradó éjszaka elhagyták az orosz fővárost.

(Dunaposta.)

Támadásra számít az észt hadsereg

Tallinból jelentik: Laidoner tábornok, az észt hadsereg főparancsnoka, az észtországi légi oltalmi hét megnyitása alkalmából mondott rádióbeszédében ezeket mondta:

— Az észt kormány mindent elkövet, hogy Észtország ne kerüljön bele a jelenlegi viszályba, mert az ország minden körülmények között kívülről akar maradni az összetűzésekben. Ha azonban az országot támadás érné, éppen úgy fog tudni védekezni ezúttal is, mint a húsz évvel ezelőtti függetlenségi harc idején. (Dunaposta.)

Salter észt külügyminiszter ismét Moszkvába utazott

Moszkvából jelentik: Salter dr. észt külügyminiszter szerdán délután öt órakor repülőgépen ismét Moszkvába érkezett.

A STEFANI ÜGYNÖKSÉG MEGERŐSÍTI AZ OROSZ KÖVETELÉS HIRÉT

Rigából jelentik: A Stefani ügynökség jelentése szerint a Szovjet-Unió azt a követelést támasztotta az észt kormánnyal szemben, hogy tengeri bázist biztosítsanak számára, hogy ellenőrizhesse a külföldi kereskedelmet. Ez a követelés mély benyomást tett észt körökben. (Rador.)

A francia kommunistapárt feloszlata

A francia államtanács ülése

Párisból jelentik: (Rador.) Tegnap délután öt órakor az Elysée palotában államtanács volt, amelyen Albert Lebrun köztársasági elnök vezetett le. Daladier beszámolót tartott a diplomáciai és katonai helyzetről. A kormány elnöke rendelet-törvényt terjesztett a köztársasági elnök elé egy új hadikereszt érdemrend alapításáról és ezt a kitüntetés azok kapják, akik egyéni hőstetteket hajtottak végre és a napiparancsban neveiket felemlítik. Egy másik új rendelet törvény sulyos megtorlást alkalmaz mindazok ellen, akik az állam biztonságát veszélyeztetik. Különleges megtorlásban részesülnek azok, akik Nagy-Britannia, Ausztrália, Újzeeland, Délafrika és a brit birodalom, valamint Lengyelország biztonsága ellen követnek el bűncselekményeket.

SOR KERÜLHET A KOMMUNISTA MANDÁTUMOK MEGSEMISÍTÉSÉRE

Párisból jelentik: (Rador.) A tegnapi miniszter tanács legfontosabb határozata a kommunistapárt feloszlata volt. A feloszlatast semmivel sem indokolták és a Havas iroda szerint ez azért következett be, mert a kommunista párt magatartását a parlamentben és a szenátusban pártkülönbség nélkül mindenki elítélte. Hozzájárult még az elhatározás-hoz a munkásszövetség vezetőinek az a határozata is, amelyben kijelentették, hogy semmiféle összeköttetést a kommunista párttal fenntartani nem kívánnak. Magából a kommunista pártból igen sokan kiléptek. A megválasztott kommunista képviselők kötelesek a jövőben tartózkodni minden propagandától. Amennyiben ezt nem tennék meg, hogy immunitásukat elvesztik és a törvényekben megállapított büntetésekkel fogják sújtani őket. Sor kerülhet még arra is, hogy a képviselő, illetve szenátori mandátumuktól megfosztják őket. Ez abban az esetben következhet be, ha a kommunista parlamentek nem

dától. Amennyiben ezt nem tennék meg, hogy immunitásukat elvesztik és a törvényekben megállapított büntetésekkel fogják sújtani őket. Sor kerülhet még arra is, hogy a képviselő, illetve szenátori mandátumuktól megfosztják őket. Ez abban az esetben következhet be, ha a kommunista parlamentek nem

Churchill beszéde a tengeri háborúról

Londonból jelentik: (Dunaposta.) Churchill az alsóházban beszédet tartott, amelyben bejelentette, hogy a jövőben a kereskedelmi hajókat nagy számban felfegyverzik, hogy a tengeraltjárók és repülő támadásai ellen védekezni tudjanak. Különben is a kereskedelmi hajók lehetőleg zavartalan forgalmát úgy igyekeznek biztosítani, hogy a hadihajók kiserik el útjukra. Churchill megállapította a továbbiakban, hogy Anglia jelenlegi felkészültségével ötször, hatszor annyi német hajót süllyesztett el, mint a világháború első heteiben. Feltételezhető, hogy egyedül az elsüllyesztett német tengeraltjárók száma is, ötször, hatszor annyi, mint a világháború megfelelő időszakában volt. A tényleges szolgálatot teljesítő német tengeraltjáróknak hozzávetőleges számítás szerint eddig egy harmadát süllyesztették. Az angol haditengerészet felkészültsége háromszor olyan nagy erővel is meg tud birkózni, mint

HÁROM HETI GYÓGYKÚRA BUDAPESTEN A FÜRDŐK METROPOLISÁBAN

Díjmentes vizum — 50%-os kedvezmény a magyar vasút vonalain. — Lakás és teljes ellátás luxusszálló-dában, illeték, orvosi felügyelet, kiszolgálás, körutazás, számos kedvezmény.

Egész évben nyitva. Leiben fzetendő a

ROMANIA

Societății Comerciale de Turism
összes irodában

TEMESVÁR, Birdev, I. C. Brătianu-ucca, Hotel „Terminus” — Banca Centrala, Alba Iulia-ucca 9. Telefonszám: 15—15.

vetik alá magukat a foganatosított rendszabályoknak.

ZAVARGÁS NÉLKÜL MENT VÉGBE A KOMMUNISTA SZEKHÁZAK LEPECSETELÉSE

Párisból jelentik: Mint ismeretes, a francia államtanács — mint már megírtuk —, kedde kimondta a kommunista párt és valamennyi hozzátartozó szervezet halagékitalan feloszlata. Szerdán délelőtt a francia rendőrség megszállta a kommunista szervezetek székházai vidéki városokban házkutatásokat tartottak kommunista párt helyiségeiben. Eddig sehonna sem jelentettek zavargásokat. (Radiopress.)

A francia sajtó a Szovjet szándékáról

A francia lapok kedvező módon kommentálják a kormányt az intézkedését, amelylyel felfüggesztette a kommunista párt működését. A lapok a továbbiakban még azt írják, hogy

a Szovjet-Unió széleskörű programot fog megvalósítani a balti államok irányában is úgy, hogy a német befolyás a Balti-tenger mentén is megszűntnek lehet tekinteni. A Populaéles szavakkal bírálja a kommunista vezetők erjedelmességét Moszkvával szemben, valamint vörös hadseregnek Lengyelországba való behatolása ellen is tiltakozik, ami általános felháborodást váltott ki annyira, hogy még a franci kommunisták is elítélik ezt és nem mutatkoztak hajlandóknak a jövőben együttműködni Moszkvával.

Az Oeuvre azt állítja, hogy a francia—angol—orosz tárgyalások során

a Szovjet-Unió nem mutatkozott hajlandóknak a balti államok területi épségét garantálni,

mert már akkor is szándéka volt, hogy vissza szerezzék ezeket a területeket, amelyek a világ háború előtt Oroszországhoz tartoztak. (Radiopress.)

amilyent a németek eddig harcba állítottak. Megállapítható — mondotta Churchill, — hogy az angol hajóvesztések egyre jobban csökkennek. Ezzel magyarázható, hogy újabb a német tengeraltjárók a semleges hajókat tisztelik meg támadásaikkal. Churchill beszédének ezt a részét az alsóház nagy tappsal fogadta. Beszédének befejezésében rámutatott arra, hogy Anglia oly mértékben növeli hajóparkját, hogy az eddig elvesztett tonna tartalmat gyorsan pótolni tudja.

AZ ELLENZÉK SZÓNOKÁKAT ELISMERÉSE A HADITENGERÉSZEK IRÁNT

Churchill után Atlee őrnagy jelentkezett szó-lásra, aki a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az angol tengerészekről és pilótákról és hősiesség magatartásukkal szemben csodálatának adott kifejezést épp úgy, mint Varsó áldozatkész védőivel szemben Atlee ezután a következőket mondotta:

— A miniszterelnökkel egységesek vagyunk a román nép iránti rokonszenvünk kifejezésében. Sincs-lair képviselő a titkos ülések bevezetését kéri, hogy a képviselőknek módjában álljon nyíltan megtárgyalni bizonyos kérdéseket.

AZ ADMIRALITÁS SZERINT JAVUL AZ ELSÜLLYESZTETT HAJÓK ARÁNYSZÁMA

Londonból jelentik: Angol tengerészeti körökben nagy érdeklődést tanúsítanak Churchill, az admirális első lordjának az angol alsóház tegnapi ülésén tartott beszámolója iránt, amelynek során

Varsó megadta magát

Megindulnak az átadási tárgyalások

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnokság szerdán kiadott jelentése közli, hogy

Varsó védői megadták magukat.

A jelentés szerint a német csapatok keleten közelednek a szovjetkormánnyal megállapított demarkációs vonal felé. A német és az orosz hadoszlopok közötti terepen tartózkodó szétszórt lengyel csapatok közül a német csapatok kedden elfogták a 41-es lengyel lovasdandárt és más kisebb csoportokat. Miután Varsót a német főparancsnokság a polgári lakosságnak a védelemben való részvétele miatt, katonailag megérsített városnak jelentette ki, a német csapatok napokkal ezelőtt ismét megkezdtek a főváros ostromát és annak során kedden a németek elfoglalták Varsó első erődjét, majd később a második erőd is az ostromló csapatok kezére jutott. Ennek hatása alatt

szerdán délelőtt Varsó védelmi parancsnoka felajánlotta a főváros átadását.

A német véderő főparancsnoksága Blaskovics tábornokot bízta meg az átadással kapcsolatos tárgyalások megindításával. A légi haderő tovább támadja Modlin erődöt.

A VARSÓI SZOVJETKÖVETSÉG SZABADULÁSA

Berlinből jelentik: (Radiopress.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az orosz követség teljes személyzete az ostromlott Varsóban tartózkodik. A német hadvezetőség rádióin keresztül felszólította a varsói városparancsnokságot, hogy a szovjetkövetség tagjait és esetleg más Varsóban tartózkodó külföldi diplomatát engedje elvonulni. A német hadvezetőség a szovjet követség szabad elvonulását szeptember 25-ének esti nyolc órájában állapította meg. A varsói városparancsnokság nem engedte a szovjetkövetséget eltávolítani. A német ostromló csapatok szeptember 26-ának reggeli nyolc órájában újabb terminust állapított meg és egyben közölte, hogy amíg a szovjetkövetség személyzete Varsóból nem távozik, Moszkvában a lengyel követség tagjait sem engedik eltávolítani. Erre az újabb üzenetre tegnap délelőtt 11 órakor a szovjetkövetség 62 főnyi személyzete elhagyta a lengyel fővárost azon az uton, amelyet a német parancsnokság megjelölt. A szovjet követség tagjai Königsbergbe, majd onnan Berlinbe utaznak, 160 más külföldivel együtt, akik szintén elhagyhatták Varsót.

MIERT VESZITÉTEK EL A LENGYELEK A HÁBORÚT?

Moszkvából jelentik: A Krasznaja Zvezde című lap cikket közöl, amelyben a lengyel hadsereg vereségével foglalkozik. A cikkíró szerint a lengyel gyalogsági hadosztályoknak csak tizenhatszáz tankelhárító ágyújuk volt, míg a német hadosztályoknak hetvenkettő. Légelhárító ágyúval hadosztályonként a lengyelek négy darabbal rendelkeztek, a németek tizenkettővel. A lengyel hadseregnek csak tizenkét-tizenöt tankzászlóalja volt, hasonló aránytalanság állott fenn a tüzérségi felszerelés tekintetében. A lengyel erődítmények az Oroszország felől való támadásra voltak berendezve és nem számoltak egy német támadás lehetőségével. (Rador.)

A LENGYEL HALÁLLÉGIO PUSZTULÁSA

Rómából jelentik: A Jopolo di Roma tudósítója beszámol a lengyel halállégió pusztulásáról. A légiót a szovjetorszag beavatkozása után alakították meg a lengyel hadvezetőség tisztjeiből és a légió tagjai elhatározták, hogy

utolsó csepp vérükig védelmezi országuk földjét.

A Lemberg—Stuj—Tarnov háromszögben veték fel a harcot az oroszokkal és hétfőn este a Rechov torkolatánál elnyerték a dicsőséges halált.

Sírjukat egyetlen kereszt sem jelzi és senki sem mondott imát a temetésükön.

(Dunaposta.)

több számadatot és technikai részletet között. A hetenként elsüllyesztett tonnatartalom kimutatásából kitűnik, hogy míg az első héten 65 ezer tonna tartalmú hajót süllyesztettek el a német tengeralattjárók, a harmadik héten már csak 21 ezer tonna tartalmú hajó süllyedt el, a legutóbbi hat nap alatt pedig mindössze 9 ezer tonna. Churchill beszédében rámutatott, hogy az angol flotta átlagban naponta kétezer gőzöst részesít védelemben. A világháború idején egy-egy tengeralattjáró elpusztításához 15—20 torpedórombolóra volt szükség. Most azonban elegendő kettő, sőt egyes esetekben csak egy.

A NÉMET HADERŐ — FRANCIA SZEMMEL NÉZVE

Párisból jelentik: (Rador.) A Le Temps Németország katonai helyzetével foglalkozva a következőket írja: Lengyelországban hetven hadosztályt küldtek és ezek között pontosan megem állapítható számban szerepeltek a motorizált osztagok. A nyugati harctéren 30—40 német hadosztályt helyeztek el. Lengyelországban a határokat és a belső rendet a 35—40 éves férfiakból álló Landwehr hadosztályok fogják fenntartani és a nyugati harctérről összesen 110 hadosztály és mintegy tizenkét páncélos hadosztályt vethetnek. Ez a szám sokkal kisebb, mint a világháborúban volt, amiód is 240 hadosztályal rendelkeztek a németek. Az ok az, hogy a német hadsereg nem rendelkezik elég kiképzett tiszttel és albizttal. A német hadvezetőség a súlypontot különben is a motorizált hadosztályokra és a repülőgépekre fekteti.

Nyugati front

A nyugati hadszíntérről a német hivatalos jelentés a következőket közli:

Nyugaton csak csekély harci tevékenység folyt. Az ellenség végig, az egész arcvonalon, sáncokat ás. Freiburg és Siegmaringen között, légi harc során, lelőttünk két francia repülőgépet. A tengereken működő légi haderőnk sikeres támadást intéztek több ellenséges repülőgépanyahajó és más hadihajóegységek ellen. Egy repülőgépanyahajót elsüllyesztettünk, egy csatahajót több találat ért.

NEM ESETT BOMBA FRIEDRICHSHAFENRE

Berlinből jelentik: (Rador.) A Stefani ügynökség a német hatóságoktól származó felvilágosítás alapján közli, hogy Friedrichshafen állítólagos bombázása során a városra egyetlen bomba sem esett. Nincs kizárva azonban, hogy a francia felderítő gépek nagy magasságban elszálltak a konstanzi tó környékén.

A NYUGATI FRONT KÖZÉPSŐ SZAKASZÁN NAGY TÜZÉRSEGI TŰZ

Párisból jelentik: A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése a következő: Az éjszaka nyu-

Az aranyér

gyakran elviselhetetlen fájdalmakat okoz. Beteggé teszi, holott oly könnyű a gyógyítása. Használj reggel és este Goedecke féle Anusol végbélkúpot, gyors enyhülést biztosít. Az Orvosa ismeri az Anusolt és mint az aranyér specifikus gyógyszerét ajánlja.

Anusol-Goedecke

A SZOVJETCSAPATOK ZSÁKMÁNYA

Moszkvából jelentik: (Dunaposta.) A szovjet vezérkar szeptember 26-iki jelentése szerint Fehéroroszországban és Nyugatukrajnában az orosz csapatok elfogtak 30 lengyel katonavonatot, 25 ezer katonával. Kobrintól délre 8000 foglyot ejtettek. Az orosz jelentés szerint a lengyelek az oroszokkal szemben nem fejtenek ki ellenállást.

AZ OROSZOK A VERECZKEI SZOROSNÁL

Budapestről jelentik: Illetékes helyről nyert értesülések szerint szerdán délelőtt a Vereczkei szorosban és a Tatár-hágóban orosz csapatok biztosító részei és a magyar határbiztosító alakulatok az érintkezést felvették.

Orosz részről kérték a magyar csapatok vezetőit, hogy a helyszínen pontosan mutassák meg a határt, az esetleges súrlódások elkerülése végett. (Dunaposta.)

godtan telt el. Az ellenséges tüzérség mögöttes állásainak lőtte.

A Havas ügynökség jelentése szerint a nyugati harctér középső szakaszán kedden szünet nélkül dörogték az ágyúk. Ez a vidék négy nap óta erős haditevékenység színhelye. A francia állások ellen a németek több ízben heves támadást kíséreltek meg és az egyik legutóbbi támadást a franciák visszaverve, ellentámadásba mentek át és elfoglalták Pare községet. A Lauter folyónál is több támadást visszavertek a francia csapatok. Ezen a környéken a német és francia tüzérség kedden egész nap heves ágyúharcot vívott egymással. A németek a Mosel vidékén és Aachen környékén nagy csapatokat vontak össze, amelyeknek nagy részét keletről szállították ide. (Radiopress.)

NINCSEN CSAPATÖSSZEVONÁS A BELGA HATÁRON

Brüsszelből jelentik: (Rador.) A német távirati iroda értesülése szerint a belga tájékoztató minisztérium megcáfolta azokat a híreket, amelyek a belga határ mentén történő német csapatösszevonásokról kerültek forgalomba.

Félmillió lengyelt állít munkába a német hadvezetőség

Berlinből jelentik: A „Dienst aus Deutschland”, című lap jelenti, hogy a német munkajác, amelynek helyzete igen súlyos volt, most megjavult, mert 500 ezer lengyel hadifoglyot lehet a földművelés és az ipar rendelkezésére boesítani, mint munkásokat. Számos intézkedést, mint például a női munkások mozgósítását nem kellett végrehajtani. Igen jellemző, hogy azok a lengyel munkások, akik minden évben a német mezőgazdaságnál találtak elhelyezést, de akiket tavasszal a német kormány nem

engedett be az országba a megszállott lengyel területeken ismét munkára jelentkeznek.

EGY ANGOL REPÜLŐ ISLANDBAN SZÁLLT LE

Koppenhágából jelentik: A német távirati iroda jelentése szerint egy angol katonai repülőgép tegnap a nagy kőd köztéteben kényszerleszállást végzett Reikjavikban, Island szigetén. A repülőgépet lefoglalták, a személyzet kilenc tagját pedig internálták. (Rador.)

Csapatzállító angol hajót támadtak meg a német repülők

Londonból jelentik: Churchill lord az alsóház ülésén közölte, hogy a hajóhadparancsnokság közlése szerint kedden délután az Északi-tenger közepe táján egy nagyobb csapatzállító hajókból álló rajt, amelyet repülőgépanyahajók, cirkálók és torpedórombolók kísértek,

húsz német repülőgép megtámadott.

A repülőgépek bombái egyetlen hajót sem találtak el, angol részről a támadásnak nincs áldozata. Egy német vízirepülőgépet az angol repülők lelőttek, egyet pedig súlyosan megrongáltak. (Dunaposta.)

Bucurestiben marad a lengyel aranykészlet

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség jelentéi Bucurestiből: A lengyel kincstár aranyát szállító 15 tehérgépkocsi egy heti cernatui időzés után Bucurestibe érkezett. Az értékes szállítmányt a Román Nemzeti Bank páncélpincéiben helyezték el.

A Havas ügynökség bucurestii jelentése szerint a Lengyel Nemzeti Bank aranykészletének 10 százaléka érkezett a román fővárosba. A lengyel arany további rendelkezésig Bucurestiben marad.

NEURALGIA
FEJFAJÁS
HÜLES ELLEN

ANTINEURALGIC

JAVOL

Kapható gyógyszerárakban
és drogueriákban

Drótakadályok a levegőben

Hatezer méter magasságban léggömbgát nyújt védelmet a repülőtémadások ellen

Akármiilyen tökéletes is a légvédelme egy városnak — a megtámadott mindig hátrányosabb helyzetben van, mint a támadó, pusztán lélektani szempontból is. Ezért vannak olyan hadviselési elgondolások, amelyek a nagyvárosok légi lerohanásával akarják döntően befolyásolni a háború végleges kimenetelét. Eppen ezért

az emberi leleményesség minden erőfeszítéssel el akarja tüntetni a támadó és a védekező közti aránytalanságot.

A korszerű légórtalom egyik legértékesebb eszközéről kitűnő cikket irt nemrégiben Székely Ádám főmérnök. Beszámol arról, hogy

az angol légórtalom világháborús kitépitésékor gondolták először a léggömbgátakra,

de a passzív védekezésnek ezt a módját a németek, olaszok, franciák egyaránt használták. Az olaszok Velence védelmének használták, mert az osztrák-magyar hadsereg légiereje a mikincsekben gazdag várost szemelte ki légitámadási pontul, mint ahol a vaktában ledobott bomba is a legnagyobb anyagi és erkölcsi kárt okozhatja.

A tengeri légáramlatok oleső, gömbalaku ballonok feleeresztését tették lehetővé és a kifeszített gátnak több repülő nekiment és lezuhant.

Az angolok 300 köbméteres Cagnol-ballonokat és 240 köbméter típusú olasz ballonokat körülbelül 3000 méteres magasságba eresztettek fel hárfaszereken. A „hárfák” három-három ballonból állt, egymástól 500 méter távolságban, vékony huzallal összekötve. Eről a huzalról 25 méterenként 300 méter hosszú drótok lógnak le, végülön egy-egy homokzsákkal, hogy erősen kifeszüljenek.

Ezek a feszes drótok valóságos leborotválják a nekirepülő gépek szárnyait.

A léggömbgát tehát a bombát dobó, vagy mustárgázt permetező repülő támadása ellen hathatós védelem. Ugyanis a gátak miatt magasan repülő pilóta hiába permetezi a gázt, mert ez magasról hatástalan.

Hogy a léggömbgátakat ne lehessen észrevenni, a huzalokat és a burkolatokat olyan színűre festik, hogy a természetbe beleolvadjon.

Mindennap máshelyen engedik a magasba, hogy az ellenséges megfigyelőket ezzel is megtéveszték, burkolóanyagát és a gázt éghetetlen anyagokból készíttik. A ballonok bekeletjé mészsejtszerűen töltik meg gázzal s így néhány golyótalálattal még nem befolyásolja a gömbök felhajtóerejét.

A léggömbgát legnagyobb előnye, hogy éjjel és ködben alkalmazható a legjobban.

akkor, amikor az aktív légvédelmi eszközök hatása korlátozott.

— Magasra engedett léggömbgát — írja Székely Ádám — megakadályozza az ellenséges gépek alacsony szállását. Csak technikai kérdés ugyanis, hogy a ballonokat magasabbra emeljék. Nem szabad elfelejteni, hogy

a háború óta a sztratoszférarepülők kísérletei ezt a kérdést óriási lépésekkel vitték előbbre.

Kizárólag a szülő hivatott megállapítani gyermeke nemzetiségét

Bucuresztől jelentik: A közoktatásügyi minisztérium úgy döntött, hogy a kisebbségi tanulók nemzetiségének meghatározása kizárólag a nevelésért felelős apa, vagy anya, vagy gyám

hatáskörébe tartozik. A rendelet értelmében ezek a személyek hivatottak arra, hogy a gyermekeket felekezeti, állami, vagy esetleg más felekezeti iskolába irassák be.

Furcsa nászéjszaka

Írta: PIERRE NEZELOF

Bébert este 11 órakor szokott helyükön várta Ninit, Szegények voltak nagyon, nem találkozhattak kávéházban, de hát sok szegény szerelmes találkozik Párisban a földalatti alsóútjában vagy valami nagy kapu mélyedésében. Így Bébert és Nini rendszeres találkozóhelye egy nagy áruház kapumélyedésében volt. A hely nem is volt rossz. Sötét, alkalmas a bizalmas vallomásokra, védve volt szélétől, esőtől s telente még egy kis meleg is kiszűrődött belülről. Mikor Nini világos alakja feltűnt az éjszakában, Bébert szíve dobogni kezdett:

— Nos? — kérdezte izgatottan.

— Ó, Bébert! — vetette magát karjába Nini.

— Nem sikerült!

— Beszélte a mamáddal?

— Igen és nem akarja. Azt mondja, nagyon fiatal vagy és nincs állásod.

— Mondtad neki, hogy állást kapok Turpinnél és 12 frank órabért.

— De a mama úgy véli, hogy nem vagy elég előkelő. Mindenáron azt akarja, hogy a sarki fűszeres fiához menjek — és sírni kezdett.

— Hát így vagyunk, — hörögte Róbert és úgy érezte, tör járja át szívet. Szorosan átölelte Ninit és most már mindkettejük könnyei potyogtak.

Ebben a pillanatban villamoslámpa fénye vetődött arukba. Hirtelen szétrebbentek. Mi ez a rendőrség? De nem. Egy férfihang csodálkozva kérdezte:

— Mit csináltak ti itt?

— Sírunk, — felelte Nini színpogva.

— Furcsa szerelmesek, — mondta erre egy vastag női hang, — sírnak.

— Mert mama nem akarja, hogy összeházasodjunk, — magyarázta Nini.

— Gyerünk, — suttogta most sürgelve egy harmadik hang — még a végén elrontjuk az egészet emiatt a két veréb miatt.

Hárman suttogni kezdtek a sötétben és az egyik férfi nevetni kezdett:

— Micsoda ötleteid vannak! Megpróbálhatjuk...

— Hát akkor gyereket velünk — mondta erre a női hang és megfogta Nini karját. — Meg ártjátok, rendbe hozzuk a dolgokat.

Kulcs zörrent, a zár csikordult és egy perc múlva a fiatal pár a nagy áruház ruhaosztályán volt. A nagy darab idegen nő a szeblámpa halvány fényénél kutatni kezdett a holmik között és hamarosan felfedezett egy menyasszonyi ruhát. Kikérte a megfelelő méretet, azután odalépett Ninihez:

— Vedd fel szépen ezt és vedd le a rongyaidat...

Rébert ezalatt a férfiruhaosztályon tünt el. Nini pedig tíz perc múlva káprázó szemmel nézegette magát a tükörben. Még a féhomályban is el volt ragadtatva menyasszonyi ruhás tükörképétől. És ki ez? Ki ez a filmhős, aki ott közeledik feléje? Esküdni merne rá, hogy Bébert! Csakugyan Bébert volt, szmókingban, kemény ingmellet, fehér mellényvel...

— Ha mama így láthatna! — rebegte Nini ájulatosan a boldogságtól.

Ebben a pillanatban megérkezett a két férfi is valahonnan. Egyikük két gyűrűt tartott a kezében.

— Nesztek, jenygyűrű is kell, nem? — ezzel Nini ujjára húzták a gyűrűt.

A másikat Bébert kapta. Mintha émodnának, engedték, hogy a titokzatos három ember vezesse

őket keresztül a sötét áruház terméin. Most valahol a butorosztályon voltak:

— Nagyon szép pár vagytok, esküszöm, — mondta a női hang és se Bébert, se Nini nem velt gúnyt kiolvasni hangjából. Egymás kezét fogva leujjhegyen követték a két férfit, aki a szeblámpa tómpított fénye mellett sétáltak előre.

A butorosztályon találtak egy teljesen berendezett hálószobát.

— No, itt helyben vagyunk — állapította meg a férfi fojtott nevetéssel. — Ez a butor is a tiet. Ez a hozomány. Vagy nászajándék, ahogy tetszik. Itt maradhatok. Mindjárt megtarthatjátok a nászéjszakát. Mi most ugyanis elmegyünk...

— Bocssásson meg... — kezdte Bébert.

De másik férfi egyszerre kemény hangon szólt közbe:

— Vére a tréfának, fiatalember, itt maradjatok és csendesen, mert különben kicsit össze láljuk gyűrni a ruhákat és azt, ami benne van!

Ezzel eltűntek a sötétben, Róbert és Nini pedig megsemmisülve rogytak le az ágy elegáns szőke terítőjére:

— Ó, Bébert! Ó, Nini! — sóhajtották és egymást átölelve szípnogni kezdtek.

Igy találta meg őket hajnalban egy óra, aki szakai körútját végezte. S reggel hat órakor szmókingban és menyasszonyi ruhában a szélben lenyűgözték a két rendőr között vonultak végig uccán.

— Így azután igazán nemcsoda, hogy Franciaország élnépelednek — suttogták a tömegben megbotránkozott polgárok.

Karl Martell a Tobis D. III. 88. c. filmjében

Egy elfelejtett évforduló

Negyvenegy év előtt gyilkolták meg Erzsébet királynét a Genfi-tó partján

A fegyverek rojgása közben Európa megkezdte az évfordulóját: Erzsébet királynét, I. Ferenc József hitvesét, a magyarok áldott emlékü királynéját negyvenegy évvel ezelőtt, 1898 szeptember 10-én gyilkolta meg a Genfi tó partján Lucheni olasz anarchista. Az évforduló napján a bécsi kapucinusok templomában csendes gyászmisét mondtak az idén is a királyné lelki üdvéért. Erzsébet királyné holtteste a kapucinusok sírkövéjében nyugszik Ferenc József és Rudolf trónörökös koporsói között.

BÚCSÚ FERENC JÓZSEFTŐL.

Ferenc József utóljára 1898 július 16-án látta eleséget Ischlben, ahol érkezően búcsút vett tőle, mert a királynénak, aki mérsékelt fokú szív-ágyulásban szenvedett, a németországi Nauheimbe kellett utaznia. Ez a hely azonban nem tetszett neki, mert kevés volt a sétálatehetőség, ezért Svájc tiszta, hegyi levegője után vágyott.

Nauheimből kis csellel szökök meg, hogy megszabaduljon a búcsú terhes ceremóniáitól. Előbb kirándult Hamburgba, maga után vitette egygázát, Frankfurtba is ellátogat, majd tovább tázik Svájcba, végzete elé.

Augusztus 30-án érkezik meg a magyar Sztáray grófnő, Barker görög felolvasó és a magyar Berzevicy tábornok, szárnységéd kíséretében. Caux városkában szállnak meg, ahonnan Rotschild bárónő meghívja pregny-i kastélyába. Elajánlja a királynének saját jachtját, de a királyné egy másik hajóval utazik előbb Genfbe, majd Pregnybe, ahol nagyszerűen érzi magát.

Hazatérőben a hajótúr Sztáray grófnővel a halálról és az elmúlásról beszélget. Azután visszatérnek a genfi Beau Rivage szállóba. Szeptember 9-én, a merénylet előtti napon történt, Erzsébet este egyegyed tizket fekszik le. Lakása a második emeleten van, ahonnan a tóra látni. Az ucca igen lármás, a hold bevilágította a hálószobát, úgy, hogy a királyné csak hajnali két óra körül tud elaludni.

Másnap szept. 10-én a szokottnál hosszabb ideig maradt szobájában a királyné. Kilenc órakor Sztáray grófnő jelenik meg nála. Felöltözik, majd pontosan tízen órák a két hölgy eltávozik a szállóból Genf megtekintésére.

Baekker-féle zeneműkereskedésben 24 zenedarabot választ ki. Alig húsz perccel a hajó indulása előtt érkezik vissza a szállóba. Még gyorsan egy óhár tejet akar inni. Sztáray grófnővel is megosztolja a tejet, majd a két hölgy öt perccel előbb az egy óra negyven perckor Caux felé indul a hajóhoz siet, hogy Genfből oda visszatérjenek.

LUCHENI MERÉNYLETE.

Lucheni ekkor már a szálló körül leselkedett. Fontosan megfigyelte, amikor a lakáj a császárnő egygázát a hajóra vitte. Jobb kezével megérinti a zsebében levő tört, amelyet egy rozsdás, háromlélí reszelőből alakított át. Ebben a pillanatban látja meg a szállóból kilépő Erzsébetet és Sztáray grófnőt, amint ezek a Mont-Blanc sétányon a gőzös felé haladnak.

Hyenkor déltájban szinte néptelen a sétány. Lucheni egy ugrással átszeli az úttestet, futva

átvág a járdán, amelyen Erzsébet halad, azután hegyesszögben megfordul és villámgyorsan a hölgyek felé fut. Ezek megállnak, hogy az összeütközést elkerüljék. Lucheni most éppen Sztáray grófnő előtt megáll, mintha megbotlanék, majd magasraemelt jobbával macskaszzerűen Erzsébetre rohan, meghajlik, mintha a napernyő alá akarna nézni és a háromléli tört óriási erővel a mellébe szúrja.

A királyné hangtalanul esik össze az ütés sulya alatt, a zuhanást csak dús haja enyhíti kissé. Sztáray grófnő felsikolt és egy odasiető kocsisal azon fáradozik, hogy a királynét talpra segítse, mialatt a merénylet gyorsan futásnak ered.

Erzsébet már ismét talpon van, a felindulástól egészen piros. Odasiet a szálló portása is, aki látta a döbbenetes jelenetet.

— Történt valami felségeddel? Nem fáj semmi? — kérdi Sztáray grófnő aggódva. Egy odasiető angol férfi is ezt kérdi.

— Nem, nem köszönöm, semmi bajom! — volt a válasz.

A KIRÁLYNÉ HALÁLA.

Sztáray grófnő a hajóra kíséri Erzsébetet, aki a hidon már a mellét fájditja, majd a karját kéri

A királyné temetése

Ferenc Józseffel Schönbrunnban Paar főhadsegéd közölte a döbbenetes hírt.

A király megtáborodott, majd így szólt: — Hát semmi sem kerül el már engem ezen a világon!

Hozzájárult ahhoz, hogy Erzsébet királyné holt testét a svájci törvények értelmében felboncolják. A boncolást Reverdin dr. egyetemi tanár végezte két orvossal szeptember 12-én. E szerint

a gyilkos tör 85 milliméter mélyen hatolt a testbe, a negyedik bordát eltörte, átfurta a tüdőt és a bal szívkamrát.

Miután a szívcsatorna keskeny volt, a vér a szívkamrából csak cseppenként jutott a szívburrokig és csak fokozatosan bénította meg a szív működését. Ezzel magyarázható, hogy Erzsébet királyné a merénylet után még a saját lábán tudott a hajóhídra menni. A holttestet a boncolás után behalaszamozták.

A CINKUS GYILKOS.

Ezalatt elfogták a merénylet, aki a tett elkövetése után elmenekült és eldobta a ráspolyt, a melynek a hegye letört. Azt csak később találták meg.

Egy Rouge Antonine nevű váltóőr fogta meg elsőnek Luchent, akit két csendőr visz a rendőrségre.

— Csak azt sajnálom, hogy nem tudtam megölni, — szolt az elvetemült anarchista.
— De hiszen megölté, — felelte Lacroix csendőr csak úgy találmorra.

— Annál jobb, — felelt cinikusan Lucheni.

A fogházban többször azt hangoztatta kár, hogy Genfben nincs halálbüntetés, mert büszkén menne a vépadra.

Egy hónappal a szörnyű tett elkövetése után a genfi Szent Antoine fogházból bírói elé vezették Luchent, aki a főtárgyaláson is kihívóan viselkedett és kijelentette, hogyha tette nem sikerült volna, ismét elkövetné. Amikor kihirdették az életfogytiglani fegyházra szolt ítéletet, Lucheni ezt az anarchia életetésével fogadta. A hitvány merénylet évek múlva önkézzel vetett véget életének a Szent Antal fogház egyik cellájában.

A magyar parlamenti csoport emlékiratot nyújtott át a kisebbségi miniszternek a romániai magyarság helyzetéről

Bucurestiből jelentik: Bánffy Miklós és Szász Pál szenátorok, dr. Bartha Ignác országgyűlési képviselő az elmúlt nap folyamán megjelentek Dramomir Silviu kisebbségi miniszternél, akinek közel ötven oldalas memorandumot nyújtottak át a romániai magyarság helyzetéről.

Az ügy előzményeihez tartozik, hogy a magyar parlamenti csoport folyó hó 19—20-án a fővárosban tartott Bánffy Miklós vezetésével. A két napos megbeszélésen részletesen tárgyalta az 1938. augusztus 4-iki kisebbségi szabályrendelet és minisztertanács napló, továbbá a Front-tárgyalások során vállalt kormánykötelezettségek végrehajtási módjait és megállapította, hogy a rendelkezések

nagy része nem nyert alkalmazást. Eppen ezért a magyar parlamenti csoport népe és az államhatalom iránti elsőrendű feladatának tekintette, hogy a való helyzetet adatszertű memorandumban tárja fel a kormány előtt.

Eredetileg az volt az elhatározás, hogy a parlamenti csoport csütörtökön délután 6 órakor testületileg jelenik meg Calinescu Armand miniszterelnök előtt, de az időközben bekövetkezett tragikus események, — mint ismeretes — változásokat idéztek elő.

A nemzeti gyász letelte után, most sor került a memorandum átadására, amit megbeszélések követték.

a grófnőnek, aki átkarolja őt, egy lakáj siet oda, de már nem tudják fenntartani;

a királyné a hajó padlójára zuhan, elveszti eszméletét. A hajó még nem indult el. Orvos nincs a közelben, csak egy hölgy: Dardalle asszony, aki ápolónő volt.

Ő segédkezik Sztáray grófnőnek a királyné körül. Odajön Roux hajóskapitány is, aki azt tanácsolja, hogy vigyék le a hölgyet a hajóról, vissza a szállóba. Nem is sejtji, kiról van szó. Sztáray grófnő kinyitja Erzsébet ruháját, kikapcsolja füzőjét és alkoholos cukrot tesz a királyné szájába, aki kettéharapja, kinyitja szemét és fel akar ülni. Fel is ül, körüléz, és mintha mély álomból ébredt volna, kérdi, mi történt tulajdonképpen.

A feleletet be sem várva, visszahanyatlak és többé nem ébred fel.

Ekkor feltépik a derék szalagjait. Sztáray grófnő látja, hogy egy ezüstforint nagyságú folt van az tbolyaszínű batiszt ingen, középen egy kis lyuk, apró seb a bal mell fölött, némi megalvadtt vérről.

— Az Istenért! — mondja Sztáray grófnő, — hiszen megölték!

A hajó ezalatt megindult és kelet felé haladt. A grófnő erre a kapitányt hivatja:

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

— Kérem gyorsan kössön ki, — mondja — ez a hölgy Ausztria császárnéja.

Elhatározták, hogy rögtön visszatérnek Genf-be. Két evezőből és egy nyugvószékből hordágyat rögtönöznek. A királynének már csak hörgésszerű lélezzetét hallani. A hordágyra fektetik, kabátha takarják és hat ember viszi a hordágyat a hajóról vissza a szállóba. Hivatják Golay dr. orvost, aki kijelenti, hogy nincs remény. Ezalatt pap is érkezett, aki ellátja őt a haldokló szentségével. Egy másik orvos is érkezik, aki Erzsébet halálát állapítja meg. Kissé bevágja a jobbkar ütőerét. Egy csepp vér sem mutatkozik, mindennek vége... A királyné a 61-ik évében volt.

A SCALA
Ma, csütörtöki sláger!

Kozákok

VERA KORENE

CHARLES VANEL

DON — KOZAK — KÓRUS

Az idei szezon legjobb filmje!

Sauer Emil hetvehat éves

A romantikus zongoristán örökifju virtuozitása és utolsó szerelmi fellángolása

Ha a zongorának ez az ősz fejedelme egy napon bucsut mond a virtuozitásnak, úgy az ő személyében az utolsó romantikus pianista távozik el a zongora birodalmából. Ő és Moritz Rosenthal, a legutolsó két hatalmas reprezentánsa Liszt Ferenc világhírű hajdani mesteriskolájának, mindketten — volt tanítómesterek — Liszt örökértékű művészetének, korszakkalkító zongorapedagógiájának magasztos apostolai, lelkes hirdetői, hivatott továbbfejlesztői.

Nem érdektelen, hogy Sauer Emil első budapesti hangversenyét — ezelőtt negyvenöt esztendővel — a koncert rendezője, a mindig ötletes Mery Béla egy igen ügyesen kiagyalt reklámtrükk felhasználásával rendezte meg. A fiatal Sauer Emil ábrázatában ugyanis volt valamelyes hindu vonás és az élelmes Mery Béla ezt a furcsaságot aknáztatta ki a saját üzleti céljára olyképpen, hogy a hangversenyt beharangozó kommunikékben elhitette a budapesti publikummal, hogy Sauer voltaképpen egy hátsóindiai törzsfőnöknek a fia, akit egy India-kutató hozott magával Európába s a fiút — aki túlneményes zenei tehetség — először a moszkvai konzervatórium felejtethetetlen tanára, Rubinstein Miklós vette pártfogásába, majd később Liszthez került Weimarba és ezuttal elsőként a budapesti zenevilág előtt akarja csillogtatni szinte ördögös virtuozitását. Így hangzott a kommuniké. Igazság szerint Sauer Emil északporosz, jómódu hamburgi szülők gyermeke. Mein Welt című igen színesen megírt önéletrajzában is felemlíti, hogy Rubinstein Miklós kedvence tanítványa volt, majd utóbb Liszt dísznövendékeinek sorába küzdötte fel magát Weimarban.

Sauer főleg a romantikus komponistáknak utóérhetetlen tolmácsolója, Mendelssohn, Chopin, Schumann műveinek remek interpretánsa és páratlanul bravuros Liszt-játékos. Billentésének sokrétűsége, elbűvölő finomsága, előadásának rendkívüli nagyvonalúsága, a materiába történő végtelen elmélyedni tudása, mindmegannyi ragyogó erény, a melyekkel mindenkor sikerült az O- és Ujvilág koncertmerneinek hallgatóságát elkápráztatni.

Sauer furesa pózait, sokszor komikumot kiváltó, gyakran a neveltségbe ácsapó szenvedését a közönség mindenkor készséggel akceptálta. Tőle megszokták, hogy míg jobbival hosszasan trillázott, addig baljával lassan végigsimította tarkóján büszkén alomló, oroszlánsörényre emlékeztető hajzatát, vagy míg baljával széduletes iramban cikázott végig a billentyűzeten, addig jobbójának kisujjával másodperceken keresztül vakargatta az orrahegyét. A mester a szellemes pianisták azon kis csoportjához tartozik, akik mindenkor zenei lángszellemük sugallatával tolmácsolják a szerzők műveit, azokat a saját lelkükön keresztül szinte „utánaalkotják” és minden egyes előadott darabjukból valóságos élményt csinálnak. Sauer Emil az ő veleszületett eleganciájával, mindeneket magával ragadó elánjával, szenvedélyességében féktelen temperamentumával elképesztő hatást gyakorol a hallgatóságra.

Van Sauernek egy, a hallgatót erősen zavaró szokása, hogy az affektus pillanataiban játék közben a ballabával dobog. De minden különöködését és mókái feledtető csodás billentésének a szívárvány ezer színében tündöklő, kifogyhatatlanul gazdag árnyalataival, eredeti felfogásával, a játékból szüntelenül áradó szellemességével, igézetes bájával. Méltán elmondhatja önmagáról, hogy mint pianista „mindentudó”. Ahhoz is kitűnően ért, hogy szinte döbbenetes virtuozitását a legjobb világításba helyezze. Szereti nobilis művészetét teljes színpompájában tündöklőltetni, ezt pedig annál jogosabban teheti, mert óriási paletta áll rendelkezésére, melyhez a legkülönbözőbb eseteket használja, egyben a legfinomabbakat is.

Sauer nagy elődjét, néhai Tausig Károlyt — Liszt Ferenc híres faunulusát — életében „az utolsó virtuozitát” nevezték. Sauer bebizonyította, hogy a virtuozok fajtája még nem halt ki és valószínűleg soha nem is fog kihálni. Liszt Ferenc kiszólása szerint minden híres zongoristának negyven éves korában nyugalomba kellene vonulnia, mert ez az a korhatár, amelyben virtuozitásának csúspontját elérte, melyben tudásának legjavát adta a zenevilágnak. Sauer ezirányban nem osztja hajdani tanítómesterének nézetét. Ő most 76 éves és noha már 15 év óta hirdeti évente „búcsúhangversenyét” a kommunikékben, mégis minden évben újból ős falragaszokként jelennek meg koncertjeinek műsorai.

A mester szereti hallgatóságát elképeszteni,

„stupefait”-vé tenni. Ez minden esetben tökéletesen sikerül is neki, mert — mintha játéka közben feje felett hirtelen a dicsfény lángja gyulna ki — szinte hipnotikus erővel nyugtázza le hallgatóságának táborát.

Életművész a legjavából, javithatatlan optimista. Óriási sikereket aratott Észak- és Délamerikában, hatalmas bankbetétei vannak a párisi Crédit Lyonnais-ban. Melankolikus tépelődései, neurasténias bogarai sohasem voltak. A földi hatalmaságok előtt nem restelt hajbókolni. Sauer lovagi és német titkos tanácsosi méltóságot visel. Büszke birtokosa csaknem az összes európai uralkodók által neki adományozott rendjeleknek.

Sauer önmagát a „zongora fejedelmének” nevezzi és művészetéért rajongó hívei teljes megyőződéssel zengik körusban a „Denevérből” ifjabb Strauss János mesteroperettjéből: „Die Majestät wird anerkannt!”

Felejtethetetlen néhai pályatársához Eugen d'Al-

Mutasd meg a gázmaszkod és — megmondom ki vagy

Érdekes apróságok a háborús London életéből

Londonból írják: Még nem volt semmiféle komoly harci esemény angol területen, de már is néhány háborús tapasztalatról beszámolhatok. Az angol újságok most a háborús papirtakarékoskodás ellenére is teljes oldalakat szentelnek a közönség nevelésének. Ugyanis nagyon sok, tréfaszámba menő hibát és komikus helyzetet teremtett London lakosága a háborús intézkedések során.

Már hónapokkal ezelőtt beszámoltam azokról a nagyarányú szervezési munkákról, amelyek Anglia élelmiszer szétosztását akarták biztosítani. Építettek földalatti raktárakat, beszervezték a kerületeket felállították az elosztóhivatalokat. Mégis e sokmillió város élelmézésében máris bajok mutatkoznak.

Megakadt a tejellátás.

És csaknem neveltséges, hogy az oka ennek az a köznapis emberi vonat, amire a szervezők nem gondoltak:

a londoniak elfelejtik visszaadni az üres teljesítményeket.

Emiatt a mult héten egy félmillió ember nem kapta meg a napi tejadagját.

De még ennél is különösebb esetek tartják izgalomban a Szigetország fővárosát. Ma egész Angliában a gyermektől a reszkető agastyánig, a kifutólánytól az előkező társaságbeli hölgyig, mindenki kis áramvonalas tászkát hord magával.

Ebben van a gázmaszk.

A gázvédelmi iroda, amikor szétosztotta a gázálcokot, utasította a családfeleket, hogy a gázmaszkok burkolatára, miután azok különböző méretűek, — minden családtagnak írják rá a nevét. Ha ma Londonban az ember nappal sétál, mindenkinek meg tudhatja keresznevét. A gázálcarc védőburkot rajta van a tulajdonos neve: rendszerint becéző formában. A baj ott kezdődik, hogy

a Feddykék, meg a Marikák átlag naponta hetven gázálcarcot hagynak a villamosban, az utcákon és a sétutakon padjain.

Most újabb rendelet következett: a gázálcarcot ezennel hosszú szíjra, nyakbaerősítve kell viselni. A második intézkedés már arra vonatkozik, hogyha még így is netán elveszne a gázmaszk, minden tulajdonosnak a gázmaszk burkolatjára rá kell írnia teljes nevét, utca és házszámát. Ennek az intézkedésnek a londoni aranyifjúság örül a legjobban. Nem kell napokig nyomoznia szíve bálványja után.

Valakinek észbe jutott, hogy Angliában sok a kert, pázsit. Ezt is fel kell használni nemzeti önvédelemre.

Tavasztól kezdve minden ház előtt virágbokrok helyett krumplipalánták fognak zöldelni.

A házak pincéiben pedig gombát tenyészt az előrelátó és gondos háziasszony. Anglia fel a blokádtól. Az utcákon való közlekedést, különösen az elsőbűtési korára szabályozták. Az áruházak, a különböző kereskedelmi és ipari vállalatok, a hivatalok, szóval az egész kereskedelmi és ipari élet naplemente előtt egy félórával becsúszott a munkaidőt.

Mire beesteledik, már mindenki otthon ül.

berthez hasonlóan, Sauer is rendületlenül híve maradt Mohammed próféta ismert elvének: „A világot legdrágább kincse, legszebb ékessége a nő!”... igaz a francia közmondás, hogy „a neveltségesebb”, akkor ebben a vonatkozásban Sauer az 1935. nyarán a budapesti zeneakadémián lezajlott Liszt-ünnepségek alkalmával, amidőn ott versenyrőkö szerepelt, teljesen lehetetlenné tette magát. A dohiteles története ez: A mester Budapestre magához hozta egy braziliai származású növendékét, az akl 23 éves, gyönyörű Angelica Moralest, aki a Liszt verseny pályázói közt szerepelt. Sauer a művészi zsűri előtt — midőn Morales kisasszony játékát került a sor — leplezetlen nyíltsággal kifejezte, hogy amennyiben a vizsgálóbizottság a versenyen nem egyhangulag az ő szépséges pártfogóját merné el pályadíjnyertesnek, úgy ő — Sauer nyomban leköszön a zsűriben elfoglalt tisztségéből. Minthogy pedig a bírálóbizottság a pályadíjat Liszt Annynak ítélte oda, Sauer ezt az annyira hozta a sodrából, hogy szó nélkül, dühösen faké nélkül hagyta a zsűrit növendékével egyetemben. Akoriban úgy rebesgették a zeneakadémia berkeibe, hogy a fehérhajú Sauer Emil lovagot gyengéd szalak fűttek „Brazilia gyöngyéhez”.

Sauer Emil — a romantikus zongoristán — aggott szívének ezt a legutolsó fellobbanását, ma a z oltár előtt is szentesíteni kívánta, mert a nagy mester — aki október nyolcadikán lesz 76 éves — magára öltötte Hymen aranyos rózsafüzérét és megvette szíve választottját, a 27 éves Angelica Moralest zongoraművészt.

Cuttman Miklós

Csak azok járnak, akiknek autójuk van. Az autók pedig világitókesztőrendőrök igazítják utat a kereszteződéseknél. Igen ám, de olyan kevés világitással járhatnak, hogy a szembetalálkozó autók csak az utolsó percben veszik észre egymást. Ez len úgy védekeztek, hogy az ucca közepét fehér vonalakkal kettéosztották. Ezzel az egyirányú közlekedést akarták megoldani. De az autósok a járda szélére is félték, miert is a jól látható fehér vonalakat igyekeztek hajtani. Ebből származott a legtöbb jelölésösszeállítás. Most azon török a fejüket, hogy járda szélére is fehére festik. Mert más az elmelet és más a gyakorlat.

Ruzs a hadiszolgálatban

A News Chronicle terjedelmes cikket közöl arról, hogy milyen habással van a háború a kozmetikára. A cikk írja — Gwen Willoughby szerint — az 1914-es világháború tette általánossá az angol nők körében a kozmetikát, úgyhogy most már évente mintegy 100,000,000 fontot költenek rá. vajjon mi az oka ennek az első pillanatra igen kitűnős jelenségnek? A cikkíró megkérdezett egy ügyeszt.

— A háború vége felé kevés lett a férfi, válaszolta a reggész — s a nők több figyelmet fordítottak megjelenésük bájára és minden eszközt felhasználáltak, hogy magukhoz vonzzák a férfialat.

A News Chronicle cikkírója hozzátesszi, hogy a háború a nőket addig nem is áldozott miniatúralkalmakhoz juttatta, a nők sok pénz kerestek s maguk pénzét költöthették.

Mindenestre tény, hogy a háború edít négyféle, s ma 450-féle nevezetesebb kozmetikum árulnak Angliában. Pedig az angol konzervatívizmus sokszor elleneszegett az újfajta szépségesszereknek. Az idén jegyezte meg egy főbíróvámszéki bíró tárgyaláson:

— A nők a százipirosítóval elcsúfították az arcukat. Olyan szaguk van tőle, mint a fagygyugye tyának, vagy egyszerűen a birka-fagygyugye.

Néhány hónappal ezelőtt, mikor az angol hadiszolgálatát megszervezték, felmerült a kérdés, hogy a szolgálóban megengedjék-e a ruzs használatát. A hadügyminisztérium úgy döntött, hogy igen; de óvatosságot ajánlott.

A szépségesszerek adagját — akárcsak az élelmiszereket — a közeli jövőben valószínűleg szabályozni fogják, mert igen sok olyan anyagot használnak gyártásukhoz, amelyek a hadiszerek gyártásához is szükségesek; ilyen például az acetonsav. A finon alajban is hiány támadhat.

A ruzs árát már felemelték öt százalékkal — a festőanyagok drágulása miatt. A ruzs többi anyaga olyan olcsó, hogy nem valószínű a további drágulás.

A temesvári jogászvilág kegyelettel adózott Calinescu miniszterelnök emlékének

A tragikus módon elhunyt Calinescu Armand miniszterelnök emlékére a temesvári bírói kar gyászülést tartott, amelyen a bíróságok tisztviselői és az ügyvédek is nagyszámúban résztvettek. A temesvári ítéletábrá bírál délelőtt tíz órakor tartottak teljes ülést, amelyen elsőnek

Lungulescu Nic táblai főelnök adózott kegyeletes szavakkal az elhunyt államférfi emlékének.

— Mint ahogyan önök is tudják, — mondotta a táblai főelnök — Calinescu Armand miniszterelnök brutális és félelmetes erőszaknak esett áldozatul. A jelen pillanatban még nem tudjuk a nagy államférfi egyéniségét kellőképpen felismerni, bármennyire is értékeljük, mert

a történelem hivatása lesz, hogy az őt megillető dicsőítést a számára kijelölje.

Most csak mélyes fájdalunkat tudjuk kifejezni a friss sirhant felett és elismerésünknek tudunk kifejezést adni a nemzet nagy fiának. Fáj a szívünk, hogy akadtak emberek, akik személyes érdekeiket a nemzet érdekei fölé helyezték és emiatt gyilkos fegyverekhez nyúltak.

Büntetjük ellentétben áll a román nép hagyományos szelidségével és rendszeretével.

Fáj a szívünk, mert a nemzetét szerető államférfi meghalt, mint meggyőződésének önkéntes áldozata. Calinescu Armand, akit megsirattunk, a hazaszeretet világitó fátyla volt, aki viharos időkben szerencsés kézzel kormányozta az ország hajóját és a magas parancsnoki helyen, amelyre az ország bizalma állította, kötelességének hűséges teljesítése közben mindent, még életét is feláldozta. Mint az igazság őrei — fejezte be beszédét a táblai főelnök — az a kívánságunk, hogy az igazság győzedelmeskedjék és bizonyosak legyenek abban, hogy az igazság az ország dicsőségére győzedelmeskedni is fog.

A mi hálás elismerésünk és csodálatunk annak a férfinak szól, aki teljes egyéniségével az ország és a trón érdekében munkálkodott és ezért életét is áldozta.

A táblai főelnök kegyeletes csendben meghaltat beszéde után

Gorunescu Tulliu táblai főügyész szólaft fel:

— A táblai főügyész nevében — kezdte beszédét — teljes szívemből csatlakozom a táblai főelnök kegyeletes és meleg szavaihoz. Az elhunyt

nagy államférfiu munkáját annál inkább is csodálom, mert személyesen is ismertem. A háboru előtt, 1911—1914 években

iskolátársam volt és mint ifjak már akkor tudtuk, hogy kivételes műveltsége és munkakedve magas állásba fogják vezetni, amelyet azután később valóban elfoglalt. Mint a kötelességteljesítő hőse halt meg, azzal a tudattal, hogy

a hazai iránti kötelességét mindig teljesítette. Halálával kapcsolatban sok szép szó hangzott el. Ismételné kívánom Iorga Nicolae professzor, koronatanácsos azon szavaira is, aki a nagy államférfiu jelképes áldozatát emelte ki beszédében.

Nagy az ország vesztesége és ezért nagy a reakció is és jogos a felháborodásunk is.

A táblai főügyész végül a gyásznak és fájdalomnak adott kifejezést.

A temesvári ügyvédi kamara nevében Ienov Gheorghe dr. ügyvéd, a kamara titkára mondott beszédet, amelyben hangzott, hogy a veszteség kettős, mert nemcsak az ember ellen követték el a merényletet, hanem a nemzet ellen is. Azután a büntetett felett érzett méltatlan kodás kifejezése mellett az ügyvédi kamara tagjainak az uralkodó és Trón iránti hódolatát juttatta kifejezésre.

A gyászulés résztvevői azután kegyeletük jeléül egy perces hallgatással és néma csenddel adóztak a nagy államférfi emlékének. Végül Lungulescu főelnök közölte, hogy

a táblai tárgyalások a gyász jeléül öt perces szünetelnek.

Tegnap délelőtt tartott teljes ülést a temesvári törvényszék bírói kara is. Elsőnek

Deleanu Stefan törvényszéki főelnök méltatta Calinescu Armand nagy érdemeit és hangzott, hogy az elhunyt miniszterelnök örök példája marad a kötelességteljesítésnek. Az ügyészség képviselője

Popescu Titu ügyész az ügyvédi kamara nevében pedig Ienov Gheorghe dr. ügyvéd tartott beszédet. A gyászulés befejezése után Deleanu Stefan törvényszéki főelnök bejelentette, hogy a gyász jeléül a törvényszéki tárgyalásokat tíz percre felfüggesztették.

A VILÁG

★

MINT A „DAILY TELEGRAPH” írja, a háboru kitérőse óta a rádiumkezelés szinte teljesen szűntel Angliában. Angliának csaknem egész rádiumkészletét — 70—80 grammot — legalább 50 lábnyi mélységben temették el, a légítámadások ellen való védekezésül. Most egy konferencia fogja eldönteni, hogy milyen mennyiségben és milyen helyeken lehet még biztonságosan használni rádiumot. Addig is, amennyire lehetséges, sürgős esetekben a rádiumot a Röntgen-sugarakkal pótolják. A rendkívüli óvatosságra szükség van, mert a rádium legapróbb mennyiségének is halálos hatása lehet, ha egy robbanásban esetleg szétszóródik. 30—40 gramm rádiumot őriznek magában Londonban, öt helyen, a többi vidéken van eltemetve.

★

A MILÓI VÉNUSZI, a Louvre többi híres szobrával együtt „biztos helyre” vitték. Hogy hová, azt nem árulják el a közönségnek. Csak annyit közölnek a nyilvánossággal, hogy a homokszákok valószínűségei veszik körül. Homokszákokkal fedték be Napoleon és Fock marsal sírját is. A Diadalt szintén homokszákok védik.

★

A LEGTÖBB KOZMETIKAI cikk ára öt százalékkal növekedett Angliában a háboru óta.

★

KIRKCALDYBAN, a híres angol agárversenypályán hatalmas légóltalmi óvhelyet építettek, a versenyek egész közönségének befogadására.

★

A „DAILY EXPRESS” az írja, hogy a Leicestershire grófságbeli chornwood erdőben épült cisztercita kolostor sok szerzetesének le kellett borotválnia a szakállát, hogy a gázlarc jól az arcához simuljon. A kolostort esténként teljesen elsötétítik, a szerzetesek naplementekor nyugalomra térnek.

★

MISS FLORENCE WITHE, az angol „Agg-szűzek Országos Egyesülete”,-nek erőlyes vezetője kiadta a jelszót az egyesület 150.000 tagjának: „Kötni!” Az „agg-szűzek, akik nemrég nagy nyugdíjmozgalmat szerveztek, munkához látnak, a meleg szvetttereket, harisnyákat, sálakat kötnek a katonáknak.

Ellenőrzik Bucurestiben a lengyel menekültek értékeinek eladását

Egy autó eladását nem hagyták jóvá, mert — nagyon alacsony volt a vételár

Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes a román hatóságok különböző intézkedéseket fogantartottak annak érdekében, hogy a lengyelországi menekülteket

telketlen emberek ne száknyolhassák ki.

A különféle rendszabályokra valóban szükség volt, mert a hazátlanná vált és megszorult emberektől egyesek nevéstégesen alacsony áronak vásárolták meg az ékszerket és egyéb értéktárgyakat.

A minisztérium egyik intézkedésével többek között megtiltotta, hogy a lengyel menekültektől bárki bármit is vásároljon. Miután a rendelet ellen vitókkal szemben szigorú megtorlásokat helyeztek kiállításba,

ezek a potom áron történő vásárlások valóban megszűntek.

Az értékekkel rendelkező lengyelek azonban kétségbeesetten fordultak a hatóságokhoz, hogy engedjék meg továbbra is értékeik áruba bocsátását, mert pénz nélkül állanak és nem tudják fenntartani magukat. Sokan tovább szándékoztak utazni és a költségeket a magukkal hozott ékszerket, festményeket, vagy gépkocsik értékesítése folytán kívánták fedezni.

A minisztérium egyik intézkedésével többek között megtiltotta, hogy a lengyel menekültektől bárki bármit is vásároljon. Miután a rendelet ellen vitókkal szemben szigorú megtorlásokat helyeztek kiállításba, ezek a potom áron történő vásárlások valóban megszűntek.

Az értékekkel rendelkező lengyelek azonban kétségbeesetten fordultak a hatóságokhoz, hogy engedjék meg továbbra is értékeik áruba bocsátását, mert pénz nélkül állanak és nem tudják fenntartani magukat. Sokan tovább szándékoztak utazni és a költségeket a magukkal hozott ékszerket, festményeket, vagy gépkocsik értékesítése folytán kívánták fedezni.

A vásárlásokat ellenőrző, illetve jóváhagyó hivatal minden olyan helysgrben megkezdte működését, ahol nagyszámú lengyel menekült tartózkodik és vár a továbbutazásra. Bucurestiben az ellenőrző hivatal a rendőrprefektúra épületében nyert elhelyezést.

A fővárosi közönség eleinte rosszul értelmezte a belügyminiszteri rendeletet, vagyis azt hitte, hogy a lengyel menekültek holmijainak értékesítésével ez az ujonnan létesített szerv foglalkozik. Ezért valószínűsítés indult meg ebbe a hivatalba és a jelentkezők nagy része ékszerket, vagy gépkocsikat akart vásárolni. A lengyelek részéről a legnagyobb kínálat valóban ebben a két cikkben volt. A jelentkezőknek azután megmagyarázták, hogy a hivatal nem foglalkozik adás-vétellel, csupán

a lengyel eladó és a romániai vásárló között már létrejött üzlet ellenőrzésével,

illetve jóváhagyásával. Ez a következőképpen történik: Ha valaki például egy gépkocsit vásárol valamely lengyel menekülttől, az eladóval tartozik megjelenni az ellenőrző hivatalban, ahol az üzletkötést bejelentik. A hivatal gépkocsis szakértője megvizsgálja az eladott autót és ha úgy találja, hogy az ellenérték megfelelő, úgy a vásárt jóváhagyja és arról a vevő igazolványt kap. Legutóbb történt, hogy valaki egy gépkocsit 20.000 leier szándékozott megvenni. A vevő és az eladó megjelent az ellenőrző hivatalban és miután a szakértő a kocsiért felkínált árat túl alacsonynak tartotta,

a vevő kénytelen volt néhány ezer leivel többet fizetni.

Amint látható tehát, a belügyminiszternek ez az intézkedés valóban azt a célt szolgálja, hogy a szerencsétlen lengyelországi menekültek érdekeit a lehetőségekhez mérten megvédje mezzé

CORSO mozi

Ma rendkívül érdekes premier!
100%-osan németül beszélő film!

Csak felnőtteknek!

EXTÁZIS

A nemek harcának szenzációs filmje

A főszerepben:

HEDY LAMARR

Rendező: G. Machaty

Zene: Dr. Becce

A darab bemutat egy fiatal leányt, aki sokkal idősebb férfihez megy feleségül. Férje elhanyagolja és az asszony hiába igyekszik meggyőzni a fiatalaság jogairól...

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 1/10 órakor
D. u. 3 órakor 17 leies helyárrakkal:

A matrózok kedvence

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünneppnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

26-10 és este 9 óra után 28-15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Kitört a háború

Kassán két cigányzenekar között. A harcot hűrpattanásig, nyirettyűszakadásig, gyantafogyásig akarják folytatni. A két banda igen dühös egymásra, vicсорítja a fogát és közben eteti egymást a devlával.

Az összekoccanás oka az, hogy az egyik előkelő étterem felmondott Hudi Gyula cigányprimásnak és zenekarának és helyébe bandástul Csibi László cigányprimást szerződtette. Hudi Gyula erre az egyik kassai lapban Csibihez intézett nyilatkozatot adott le, amelyben többek között ezeket mondja:

— Kassa szabad királyi város közönsége előtt kijelentem, hogy Ön engem abban az étteremben nem pótolhat.

Hudi Gyula azonban nem éri be ezzel a ki nyilatkozattal, hanem állítását be is akarja bizonyítani. Azért tehát Csibi Lászlót zenei párbajra hívja ki. A párbaj idejét október 10-én délután hat órára tűzték ki. Hely: a Schalkhazsálló külön terme. A párbajvezédek lesznek egy pártatlan zenei bíráló bizottság tagjai. Ezek fogják megállapítani, hogy a párbajban ki marad alul, ki sebesül meg.

Mindkét fél bizonyára azon a meggyőződésen van, hogy Kassa város lakossága most fűtlyül a nemzetközi helyzetre, nem törődik a német-lengyel-angol-francia háborúval és annak esetleges bonyodalmaival, hanem feszülten tárgyalja előre a cigánypárbaj lehetőségeit és két pártba oszolja, kiki a maga cigányprimásának drukkol. A két primás pedig adázul készül a párbajra, amelyben a pisztolyt és a kardot a hegedű és a vonó fogja helyettesíteni. A két cigányprimás erősen vallja, hogy eljövendő párbajuk a legfontosabb és legkomolyabb eseménye a világnak. A többi mind bliki és hekuha.

ANDORÁS

— Meghalt Danilo, volt montenegrói herceg. Bécsből jelentik: Tegnap temették el Bécsben Danilo volt montenegrói herceget, az olasz királyné fivérét. Danilót a bécsvárosi központi temetőben helyezték örök nyugalomra.

— A londoni szlovák követ nem hajlandó hazamenni. Pozsonyból jelentik: A német távirati ügynökség közli a szlovák külügyminisztérium követhető tartalmú jelentését: Szeptember másodikán Hammine Milán londoni szlovák követet táviratilag visszahívták Pozsonyba. Hammine a távirati utasításra nem jelentkezett és ezért a külügyminiszter felfüggesztette állásától és bírói eljárást indított elene. A volt londoni szlovák követnek a rádióban elhangzott nyilatkozata ezek szerint egy magánember tevékenysége volt.

— Szardínia szigetén kényszerleszállást végzett egy francia bombavető. Rómából jelentik: Egy francia bombavető repülőgép tegnap kényszerleszállást végzett Szardínia szigetén. Az olasz hatóságok a gépet lefoglalták, öt főnyi legénységét internálták.

— Elhamvasztották Freud Zsigmond holtestét. Londonból jelentik: Freud Zsigmond professor holtestét tegnap Boldesgreenben elhamvasztották. Dr. Ernest Jones, a pszichoanalitikusok nemzetközi szövetségének elnöke méltatta az elhunyt érdemeit. Beszédet mondottak még Stefan Zweig és Dr. Neumann, a londoni osztrák menekültek végrehajtó bizottságának tagjai. Az elhamvasztási szertartáson számos előlébőség jelent meg, közöttük Mária görög hercegnő is.

Szeptember 28.
Csütörtök
Vencel, Hariton

1841. szeptember 28-án született Clemenceau Georges francia államférfi. Pályáját mint újságíró kezdte, majd a politikai pályára lépett. Több ízben volt miniszterelnök. A világháború egyik francia irányítója volt, akit tigrisnek is neveztek. Nagy része volt a versaillesi békeszerződés létrejöttében. A háború után a köztársasági elnökségre jelöltette magát, de kisebbségben maradt és azért visszavonult a politikai élettől. Politikai emlékiratait több kötetben írta meg.

1895. szeptember 28-án halt meg Pasteur Lajos francia vegyész. Pasteur azzal tette halhatatlanná a nevét, hogy felfalta a veszettség elleni oltást és ezzel sok millió embernek megmentette az életét. Azokat az intézeteket, amelyekben ezeket az oltásokat végzik, világszerte Pasteur-intézetnek hívják.

(—) Pacha püspök megszakitotta bérmautját. Pacha Agoston megyéspüspök — mint közöltük — ezen a héten Arad megyében osztotta ki a bérmaálás szentségét. Kedden délután a püspök Aradszentmárton községben bérmaált, ahonnan azonban nem folytatta utját az előre megállapított bérmaasorrendnek megfelelően, hanem visszatért Temesvárra. A püspök ugyanis a bérmaut során megfázott. Egészsége helyreálltával a megszakitott bérmaut befjezi.

(—) A helytartósági gárda részvétáviratai. Madancovici Nicolae ezredes, a temesi tartomány nemzeti gárdának főparancsnoka Calinescu Armand miniszterelnök tragikus halála alkalmával részvétáviratot intézett Carol király öfelségéhez, Argentanu tábornok-miniszterelnökhöz, Marinescu Gabriel belligyminiszterhez és Baran Coriolan dr. belügyi alminiszterhez.

— Az Óriáshegység elrejtett kastélyában két új Hauptmann-dráma született. Ebben az évben Gerhard Hauptmann két új művét mutatják be a német színházak. Az egyiket, az „Ulrich von Lichtenstein” című a bécsi Burgszínház, a másikat a „Die Tochter der Kathedrale” című pedig a berlini állami színház. Mindkét új dráma, mint az utóbbi negyven évben annyi más mű, az Óriáshegység egy idillikus pontján, fenyvesek közepén, a 76 éves költő Wiesenstein nevű kastélyában készült. Ebben a kastélyban Avenarius sziléziai festő freskókban örökítette meg Hauptmann drámai alakjait, többek közt Hannelet és Henriket, a harangöntőt. A természetnek és a művészetnek ebben a harmónikus környezetében beszél Hauptmann új darabjairól, főleg a „Die Tochter der Kathedrale”-ról, amely két évvel ezelőtt készült el s a költő reggeli sétája adták meg hozzá az ihletet. Ezt a művet még nem játszották, a másikat már igen — Hauptmann 75-ik születése napján. Az új dráma ötfelvonasos és a Minnesängerekorban játszódik, még sem történelmi mű. Meséje elképzelt történet, egy herceg leányáról szól, akit édesanyja egy katedrális elé tesz ki, s mint talált gyermekét, apáca nevelik fel. A gyermek később egy herceg felismeri, annál is inkább, mert egy megszóulás hasonló ikernővére van, aki a hercegi udvarban nevelkedett. A felismerés azonban már késő, mert a „katedrális leányát” ekkor már eljegyezte saját fivére. A konfliktus ebből a témából adódik. A dráma berlini bemutatóján Gerhard Hauptmann is megjelenik. A bemutató után Rapallóba utazik. Itt szokta ugyanis a költő téli hónapjait eltölteni.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Grosu Teodor Ioan, Rosenzweig Margit Julianna, Novac Maria, Rammer Gizella Mária, Riedl Iona.

Előléptetések a városi villanyüzemnél

A temesvári városi villamosüzemnél a következő tisztviselői előléptetések történtek: első osztályú aligazgatók lettek Ciurceu Vasile mérnök, Deheleanu Dumitru mérnök, Crisan Nicolae mérnök és Cimponeanu Virgil dr. főügysz, másodosztályú szolgálati főnökök lettek Bohumiczky Ferenc, Radoi Arsen és Vasilescu Dimitrie első osztályú osztályfőnökök, másodosztályú osztályfőnökök lettek Schmidt Ferenc és Gimpel Péter elsőosztályú irodafőnökök, elsőosztályú irodafőnökök lettek Puticiu Tiberiu és Stoica Silvestru másodosztályú irodafőnökök, másodosztályú irodafőnökök lettek Pitariu Cornel, Indriesiu Sabin, Peternell Gizella és Deheleanu Vasile elsőosztályú helyettes irodafőnökök, elsőosztályú irodai helyettes főnökök lettek Schneider Terézia, Pascadi Dezső, Balteanu Gheorghe és Grubics Lajos másodosztályú irodai helyettes főnökök, másodosztályú irodai helyettes főnökök lettek Munteanu Iancu dr., Gáspár Sándor, Badescu Aurel és Laux István elsőosztályú hivatalnokok, elsőosztályú hivatalnokok lettek Obadeanu Titu, Bain Lazar és Cucu Elena másodosztályú hivatalnokok.

— Ötven százalékkal csökkentették a kolozsvári lakbérilletékeket. Kolozsvárról jelentik: Annak idején több cikkben ismertettük Kolozsvár város pénzügyi szolgálatának az 1938. évi új közigazgatási törvény alapján kivetett új városi illetékeit. Ezek között szerepel az ugynevezett lakbérilleték is, a melyet a város 5 százalékból állapított meg. Az érdekeltek között nagy feltűnést keltett az 5 százalékos lakbérilleték, mert ez esetben nem bevétel, hanem egy kiadási tétel megadóztatásáról van szó. A megadóztatott lakók, üzlet- és műhelybérlet nem kevesebb, mint hater ezer fellebezést nyújtottak be az intézkedés ellen a kolozsvári közigazgatási táblához. Ertesüléseink szerint Bornemisa Sebastian dr. polgármester, a pénzügyi szolgálat jelentései után most elhatározta, hogy a lakbérilletéket 5 százalékról 2,5 százalékra csökkenti.

(—) Hat hónap alatt háromszázhuszonöt építési engedély. Temesvárott az elmúlt hat hónap alatt összesen háromszázhuszonöt építési engedélyt adtak ki. Ezek hónapok szerint a következőképpen oszlanak meg: márciusban 53, áprilisban 21, májusban 49, júniusban 102, júliusban 93 és augusztusban 107 engedély. Ezekre az építkezésekre az engedély iránti kérvényekhezcsatolt költségvetési előirányzatok szerint összesen 37,227.190 leit fordítottak.

— Mely külföldi államok polgárai dolgozhatnak Romániában? Bucurestiből jelentik: A miniszterium rendelkezletet bocsátott ki, amelynek értelmében Romániában önállósihatják magukat, vagy munkát vállalhatnak azok a külföldi állampolgárok, a kik olyan országból származnak, amellyel Romániának ebben a kérdésben kölcsönösségi szerződése van. Ezek az országok a következők: Anglia, Argentína, Belgium, Brazília, Bulgária, Dánia, Egyiptom, Svájc, Finnország, Franciaország, Németország, Görögország, Olaszország, Jugoszlávia, Lettország, Egyesült Államok, Svédország, Törökország és Magyarország. A fenti országok állampolgárai munkavállalási lehetősége természetesen az érvényben lévő munkatörvények és rendelkezések megszafta határok között mozog.

— Vakmerő rablótámadás. Cernautiból jelentik: Vakmerő banditatámadás történt az elmúlt éjszaka a cămpulungmegyei Paltinis községben. Álarcos banditák behatoltak Loghin Anton gazdag kereskedő házába, ahol azonban csak a kereskedő feleségét és cseledjét találták. A rablók kinzásokkal arra kényszerítették az uriaszonyt, hogy ott-hon lévő pénztük adja elő. Loghin átadta a rablónak a pénzeszközny kulcsát, a pénzeszköznyben azonban csak 3000 lei volt. A banditák ezután még 20 ezer lei értékű ékszer is magukhoz vettek és nyomtalanul eltűntek. A csendőrség erőlyes nyomozásának eredményeképpen az egyik tettest már el is fozták.

(—) FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ. A gazdasági helyzet minden vállalatra súlyosan nehezedik. Sokszorosan érzi ezt a saját is, amelynek kiadásai megszaporodtak, bevételei pedig csökkentek. Azzal a kérelemmel fordulunk a DELI HÍRLAP előfizetőihez, hogy előfizetési hátralékaikat szíveskedjenek haladéktalanul beküldeni. Ez most azért is időszerű, mert október elsejével új évnegyed közeledik. Az előfizetési hátralékokat nem tarthatja nyilván a kiadóhivatal és ezért szükségesnek tartja azok kiegyenlítését kérni. Minden szellemi és anyagi erőnkkel azon vagyunk, hogy olvasótáborunkat kielégítsük és mindenkor szolgáljuk. Kérjük, hogy az olvasók ezzel szemben munkánkat azzal méltányolják és támogassák, hogy előfizetésüket pontosan rendezzék.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLTATA:

Csütörtökön, szeptember 28-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Ioan utcában levő Irgalmasok gyógyszerháza

A II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerháza és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerháza

A III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerháza

A IV. kerületben a Bratianu utcában levő Diana gyógyszerháza

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerháza és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozsi

MŰSOR:

Csütörtök, szeptember 28.

APOLLÓ: A két árva (francia film).
CAPITOL: A zöld frakk (francia film).
CORSO: Extázis (német film).
SCALA: Kozákok (francia film).

(—) Marta dr. királyi helytartó az itélőtáblán. Marta Alexandru dr. királyi helytartó tegnap délután Ciupe Gheorghe dr. vezérbíró kíséretében megjelent a királyi táblán és vizsgozta Lungulescu Ilie itélőtáblai főelnök és Goruneanu Ilie táblai főügyész mult heti tisztelő látogatását.

— Az elemi iskolákban délelőtt és délután lesznek előadások. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium közölte a tanfelügyelőségekkel, hogy a jövőben az elemi iskolákban úgy délelőtt, mint délután kell előadásokat tartani. Félnapos előadásokat csak létszámon felüli osztályokban tarthatnak.

— Új helygvi vezérbíró. Bucurestiből jelentik: Malinescu Victort, az ilfovi kamara tagját, helygvi vezérbíróvá nevezték ki. Az új vezérbírókártya széles körökben ismerik és becsülik.

— Miniszterközi értekezlet: Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökségen tegnap két miniszterközi értekezlet volt, amelyen a miniszterelnökön, Argesanu tábornokon, Iamandi, Teodorescu, Marinescu, Petre Andrei, Zigre, Gabriel Marinescu és Icus vettek részt.

Modern 4 szobás lakás

UJONNAN ÉPÜLT VILLÁBAN (BELVÁROS A RÓM. KATH. SZEMINÁRIUM KÖZELÉBEN)

november 1-re kiadó

BŐVEBBET A TÖRVÉNYSZÉKI FŐIGAZGATÓNÁL II. EM. 44. AJTÓ

— Az evangélikus egyház bibliáiról. A téli időszak beköszöntésével megkezdődnek a temesvári evangélikus egyház bibliáiról. Magyar bibliára van minden csütörtökön este nyolc órai kezdettel, míg a német nyelvű bibliákat minden vasárnap este hat órakor tartják. Az első német nyelvű bibliára vasárnap, október elsején este hat órakor lesz az egyház tanácstermében. Az első magyar bibliára október ötödikén, csütörtökön este nyolc órakor lesz.

(—) Fegyverviselési engedélyek láttamozása. A magánszemélyeknek, éjjeli öröknek és mezei csőszöknek revolverek tartására kiadott engedélyeket október 1-ig láttamoztatni kell a vármegyei prefektúrán. A nem láttamozott engedélyek érvénytelenek lesznek.

(—) Halálozások. Meghaltak: Szénási György negyvennyolc éves kereskedő, Bogligiu Aurel két hónapos, Heisler József hetvenkilenc éves, Maklicza Judit ötvenegy éves.

A téli segélyezés ügye nagy gond Temesvár városának

Még csak szeptember végén vagyunk, azonban a város népjóléti ügyosztályának máris nagy gondot okoz az eljövendő tél. A szegénység igen nagy és sokan lesznek, akik hatósági segélyre szorulnak majd. A városnak azonban nem állanak rendelkezésére azok az anyagi alapok, amelyek éveken keresztül lehetővé tették a segélyezést olyan formán, hogy a munkanélküliek és munkaképtelenek ne csak népkonyhai ingyen ebédet és tűzifát, hanem természetbeni élelmiszereket és bizonyos méltánylát érdemlő esetekben készpénzt is kapjanak. A város ebben az esztendőben is — miként tavaly — ismét megüytja a két népkonyhát és két-két méter tűzifát is juttat egyes családoknak. A város vezetősége a kormányhoz készült fordulni, hogy tegye lehetővé a téli segélyezésnek szélesebb alapokra való fektetését. Erre az készíti a város vezetőségét, hogy naponta huszával-harminccal jelentkeznek katonai szolgálatra bevonult egyének hozzátartozói segélyért. Olyan szegények ezek, akiknek bevonult fenn tartójuk vagy munkanélküli, vagy pedig alkalmi munkából élő napszámos. A népjóléti ügyosztály most azon is gondolkodik, hogy ezek részére milyen uton-módon teremtsen elő némi segélyt.

Lengyelországból menekült kispapok a Bánság fővárosában

A lengyelországi menekültek ezrei közül, akik a háborús események következtében hazájukat elhagyták és román földre jöttek, tegnap Temesvárnak is jutott néhány hontalanná vált menekült. Egy lengyelországi katolikus pap és tizenegy papnövendék tartózkodott városunkban, akik Lengyelország különböző helyeiről menekülve Románián át Olaszországba igyekeznek. Cernautiban találkoztak, onnan Bucurestibe utaztak és rövid tartózkodás után Temesvár felé jöttek, hogy Zsombolyán át Jugoszláviába menjenek és onnan Rómába folytassák útjukat. A menekülő lengyel papok, akik tegnap

reggel érkeztek meg városunkba, az utcákon fel-tűnést keltek megjelenésükkel. A fiatal teológusokat vezető pap az egyik temesvári pénzintézetben a társaságnál levő lei készpénzt olasz lírára akarta beváltani, de ott azt a felvilágosítást nyerte, hogy valuta beváltására kizárólag a Nemzeti Bank fiókja jogosult. Ezután felkeresték a bankfiókot és még tegnap este továbbutaztak Olaszország felé. Az ország területén átmenetileg tartózkodó lengyel menekültek egyébként nagyobb számban még nem jelentkeztek Temesvárott.

LEGUJABB

Ünnepélyes külsőségek között fogadták Moszkvában Ribbentropot

Moszkvából jelentik: (Dunaposta.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter szerdán délután 5 órakor megérkezett a moszkvai repülőterre. Társaságában utazott Forster danzigi közretvezető it. A német vendégeket ünnepélyes külsőségek között fogadták. A repülőteret szovjet és horogkeresztes német lobogókkal díszítették fel. A német külügyminiszter és kíséretének fogadásánál megjelent a

repülőterén Potemkin helyettes külügyi népbiztos több tisztviselő társaságában, gróf Schullenburg, moszkvai német nagykövét, a követség teljes tisztviselőkarával, valamint Rosso, moszkvai olasz követ. Ribbentrop külügyminiszter ellépett a tiszteletre kivéonyelt díszszázad előtt, majd gépkocsira szállt és a német nagykövetségre hajtatott.

Most alakul ki Európa politikai arcvonala

Berlinből jelentik: A Hamburger Fremdenblatt hosszú cikkben foglalkozik Mussolini minapi beszédével és megállapítja, hogy az európai politikai arcvonal most van kialakulóban.

Megállapítja a lap, hogy Németország keleti határván visszaállította a rendet, végül pedig leszögezi, hogy

Európa nagy feladat előtt áll, mivel most kell döntenie, hogy a fegyveres, vagy pedig a békes rendezés mellett foglal-e állást. A német lap a továbbiakban megemlékezik Saracigioglu török külügyminiszter moszkvai tárgyalásairól is, egyben pedig megjegyzi, hogy a német-orosz egyezmény nem hagyhatja közömbösen Törökországot

Lindbergh elpártolt az elszigetelődés híveitől

Washingtonból jelentik: Az elszigetelődés pártja egyik befolyásos tagját veszítette el Lindbergh ezredes személyében. Egy titkos tanács-

kozás után Lindbergh kijelentette, hogy a kormány álláspontját teszi magáévá. (Rador.)

— Tengerbe ugrott, amikor Lengyelország felbomlásáról értesült. Athénből jelentik: Condovisna dűsgazdag kereskedő Ausztriából jövet Lodzba szándékozott utazni, amikor értesült Lengyelország felbomlásáról. A kereskedő a tengerbe ugrott és a vízbe fulladt.

(—) Evangélikus íbentisztelet Rónácon október elsején, vasárnap délután három órakor az állami elemi iskolában.

— Bírói áthelyezések. Az igazságügyminisztérium temesvári vonatkozásban a következő bírói áthelyezéseket eszközölte: Popescu Titu Ioan ügyészt a temestorontali törvényszéktől ugyanezen törvényszékhez bírónak nevezték ki, Toma C. Adrian bíró helyébe, akit saját kérelmére a brassói törvényszékhez helyeztek át. Filip C. Stefan bíró a temes-torontali törvényszéktől saját kérésére Covuruliuba helyezték át. Sárbu Martin Deculescu Th. Teodor helyébe a temes-torontali törvényszékhez osztották be szolgálatiételre. Cordos Victort segédbíróvá nevezték ki a nagyszentmiklósi járásbírószághoz az előléptetett Pintea Alexei helyébe, végül Cismas Corneli segédbíróvá nevezték ki a csákovali járásbírószághoz az áthelyezett Stroescu N. Grigore helyébe.

(—) Eligázolt a vonat egy öregasszonyt. Klopodia állomás közelében a Lugos és Nagyszám között közlekedő motorvonat alá került Demian Eva hetvennyelc éves klopodiai asszony, akit a kerekek halálra gázoltak. Az asszony valószínűleg öngyilkossági szándékkal ugrott a vonat elé.

(—) Az érettségi vizsga újabb eredménye Temesvárott. A temesvári Diaconovici Loga üzemben működő bizottság előtt újabban a következő jelöltek tették le sikeresen az érettségi vizsgát: Hordina Vilám, Lupescu Mihai, Popescu Alexandru, Rote Stefan, Scarlatescu Constantin, Stancu Vasile, Teodorescu Vasile, Tomescu Ovidiu, Tudora Mihai, Birnescu Georgeta, Darvas Angela, Fara Livia, Goiti Lucia és Jumanca Viorica.

— A KÁRPATOKBAN HAVAZOTT. Moinești-ből jelentik: Tegnap délután egy órakor nagyarányú havazás kezdődött Moinestiben és környékén. A hőmérséklet lecsökkent és a hegyekben a hó tíz centiméteres réteget alkot.

(—) Az evangélikus egyház presbiteri konferenciái. A temesvári evangélikus egyház idén is megrendezi az épülést és hitbéli elmélyülést célzó presbiteri konferenciákat. Az összejöveteleket havonként egyszer tartják és pedig minden hónap első hétfőjén este nyolc órai kezdettel. Az egyház belvárosi tanácstermében lesznek az összejövetelek és azok bibliárával kezdődnek, melyet előadás, majd megbeszélés követ. Az idei konferenciák egyetemes tárgya lesz: „Krisztus anyaszentegyházának munkája a világban”. Az első ilyen konferenciát október másodikán, hétfőn este nyolc órakor tartják, a bibliárárt Schemmel Viktor lelkes vezető, míg Argay György esperes „Az egyház, mint közösség” címen tart előadást. Ezek az előadások elsősorban ugyan a presbiterok és az egyház vezetői részére szólnak, de azokon mások is megjelenhetnek, ha a szóbanforgó kérdések érdeklik őket és hitbéli épülést keresnek.

(—) A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak céhének közgyűlése. A Temes helytartóság területén működő magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak céhe Popovici Dumitru elnökléte alatt kapta meg a jogi személyiséget és egy közös megegyezés előírásainak megfelelően, közös közgyűlésen választja majd meg az új vezetőséget. A céh elnöksége most meghívja az érdekelteket az október 1-én, vasárnap délelőtt fél-tíz órakor a céh hivatalos helyiségében, Belváros, Eminescu uca 5 szám I. emeleten tartandó fűzős közgyűlésre. Az elnökség reméli, hogy az alkalmazottak társadalma nagy számban jelenik meg a közgyűlésen és ezzel dokumentálja akaratát olyan irányban, hogy az érdekeiket védő céhnek hű támogatója kíván lenni.

DÉLI HÍRLAP

Bucurestiben minden utággioszközben kapható kéri a DÉLI HÍRLAPOT

= KÖZGAZDASÁG =

Az Erdélyi Magyar Gazdaság Egylet közleménye

Alacsonyabban maximálták a rizs és petróleum árát, mint amennyiért a kereskedő kapja

Temesvár város hatósága tudvalevően legutóbb számos közszükségleti cikknek az árát maximálta. Így többek között a rizs árát a kicsinyben való kereskedelem részére 28—36 leiben, a petróleum árát pedig literenként 4 leiben állapította meg. Tekintettel arra, hogy a kiskereskedő a rizst még a maximálás előtt a nagykereskedőtől 36—40 leies árban szerezte be és ezenfelül a törvény husz százalék hasznót is biztosít neki, ennél fogva a Kereskedők Egyesülete illetékes helyen a maximálási rendelkezések a rizs árára vonatkozó intézkedését megfellebbezte. A Kereskedők Egyesülete mindamellett figyelmezteti a kiskereskedőket, hogy addig is, amíg a fellebbezést érdemben el nem intézik, az elő-

írt maximális árakat szigorúan tarssák be, mert ellenkező esetben súlyos bírságnak teszik ki magukat.

Hasonlóképpen fellebbezést élt a Kereskedők Egyesülete egy a kereskedelemügyi minisztériumnál, mint a királyi helytartóságnál a petróleum maximális árát illetően is. A fellebbezésben az egyesület kifejtette, hogy az államvasutak a teheráru tarifát tíz százalékkal felemelték, ami által a petróleum a kiskereskedőhöz jelenleg 4 lei és 11 banis árban jut. Tehát nem lehet az kívánni, hogy a kiskereskedő nemcsak haszon nélkül, de kilónként 11 banis veszteséggel árusítsa ezt a fontos közszükségleti cikket.

A cégbejegyzési törvény módosításán dolgoznak

Átközlőzésnél, fióküzlet, ügynökség létesítésénél nem kell külön eljárás

A nemzetgazdasági minisztérium megállapítása szerint egyes kereskedelmi és iparkamarák túlzottan alkalmazzák az 1938. december 15-iki cégbejegyzési törvényt és a korábbi 1931. augusztus 10-iki törvényt úgy tekintik, mintha az teljesen hatályban lenne. Ennek kapcsán a miniszteri körrendelet megjegyzi, hogy a fióküzletek megnyitása, a főüzlet helyiségének megváltoztatása nem képez

olyan okot, amely az újabb törvényben előírt alakítások alkalmazását szükségesé tenné és ezeket a körülményeket a cégkönyvben egyszerűen fel kell tüntetni.

A minisztérium különben foglalkozik azzal, hogy a törvényben a szükséges módosításokat eszközölje és ezeken egy bizottság dolgozik, amely Missir minisztériumi vezértitkár elnöklété alatt áll.

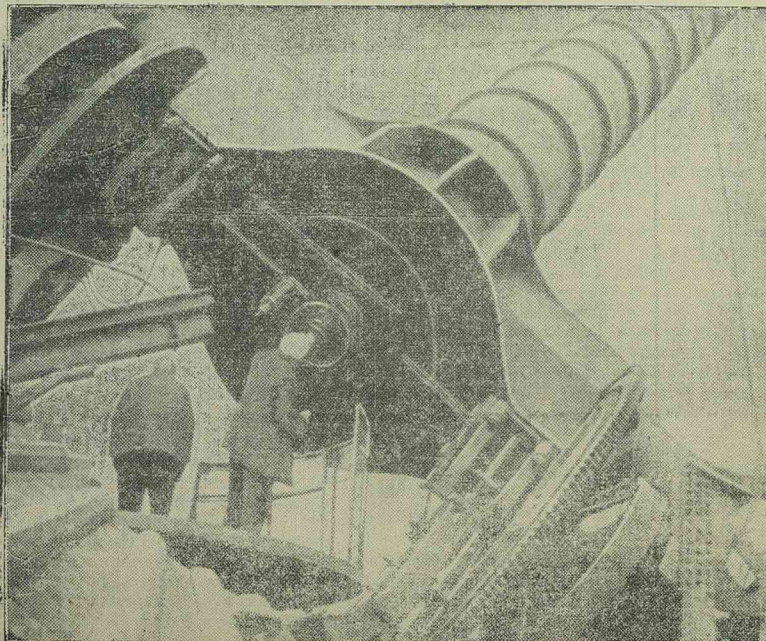
Irányítás alá kerül a kivitel október 1-től

Most dolgozzák ki az új külkereskedelmi rendszer gyakorlati tervezetét

A szakkörök élénken foglalkoznak a külkereskedelemnek október 1-én életbelépő új rendszerével. Az általános felfogás az, hogy az új rendszer áttekintést ad és könnyíti a külkereskedelmet. Az új külkereskedelmi hivatal négy osztálya: az import, export, deviza és áralakító tagozatok egységes vezetés alatt egymást kiegészítően működhetnek. Az irányított halckereskedelem elvei a jövőben még jobban érvényesülhetnek, de ez a mai viszonyok között elengedhetetlen szükségesség. Az irányítás abban nyilvánul meg legfőképpen, hogy a jövőben csak az egyes osztályok által megjelölt országokból lehet importálni és ugyancsak a hivatal jelöli meg az export irányát. A kontingentálás folytán az importnál eddig is csaknem ez volt a helyzet. Gyökeresebb a változás a kivitelnél. A jövőben mindenhez exportengedély kell, amelyet a devizabizottság és a külkereskedelmi szerződés alapján

adnak ki. A rendszer bevalását csak az biztosíthatja, ha a kiviteli kérelmeket a leggyorsabban intézik el, sőt gyorsan elintézik például egy levelet is, amelyet az exportőr külföldről ajánlattétel végett kap. Természetes, hogy az ajánlatot nem tudja az exportőr megtenni, míg a kivitel lehetőségére nézve biztosítékot nem nyer. Ilyen esetekben tehát az exportosztály — a kebelében alakult szakbizottság véleménye alapján — elvi jóváhagyást ad. Általában a rendszer akkor fog bevalani, ha a Hivatal alkalmazkodik a kereskedelmi élet gyorsaságához.

A devizasabály egyben a kiviteli engedélyek végrehajtását is ellenőrzi. Ide folynak be a köztöltött devizák és itt ellenőrzik a 70 százalékos szabadforgalmi devizák felhasználását. A negyedik osztály az áralakítás egységére ügyel és szorosan együtt fog működni a többi osztályokkal.

A világ leghosszabb távesőve a Berlin melletti treptowi csillagvizsgáló tulajdonában van. Hossza huszonegy méter és súlya nem kevesebb, mint 300.000 kiló. Az UFA kultúrfilmjei sorozatában felvételeket készített a csillagvizsgálóan és képeink a hatalmas távesővet mutatja be.

Védekezés az árpa és a buza porüszke ellen

A porüszög vagy repülőüszög (latinul: ustulago) úgy megjelenésében, mint kártételében és ellene való védekezésben különbözik a kőüszögtől (latin neve: tilletia) és a golyóüszögtől, (amely a filenchus scandens nevű fonalféreg okoz).

A porüszög a gabonák kikalászolásokor mutatkozik. A beteg kalászkok fekete porral elpelve bujnás ki a levélhelyükből, nemskóra elporzanak és kalász helyett csak a kalász kopasz orsója marad a szüvegén.

A kőüszög (bűdös üszög) a kalászkokat nem teszi ilyen korán tönkre. A fertőzött kalászkokat néha kes, mások sárgászöld színűkről, az egészséges kalászkoknál egyszer lazább, mások tömöttebb alkutúrók s megdörzsölve, kellemetlen szagokról lehet megismerni. Ezekben a kalászkokban találunk szörméket, amelyek éretlen állapotban haragoszöldek belül már akkor is, de éretlen állapotban is fehér lisz helyett fekete üszöggörrel vannak megtelve. Ez ellen védekezünk az ismert csávázó szerekkel, amelyre a rézgálicoldat (bordóli ló) a higanyos nedves csávázó szerek, a száraz por pákok (Porzol, Arzopoc Ceretan stb.)

A golyóüszög is megváltoztatja, tömöttebbé teszi a búza kalászkokat. Ezekben a mag sátnány fejlődik ki, megérés után sötétbarna színű, de szét törve belül nem fekete, hanem fehér. De ez a fehérség nem lisztanyag, hanem a betegség okozó fonalféregtől lep teste, amint azt mikroszkóp alatt megálapíthatjuk. Ez ellen könnyű a védekezés. A beteg szemek rendszeres felődséskül kisebbek és alapos rostálással kiválaszthatók.

Legnehezebb a védekezés a három közül a porüszög ellen. A vegyi szerek nem ártnak neki, vagy ha ártnak, akkor olyan erős hatásuk, hogy a vetőmag csiraképességét is tönkreteszik. Ugyanis fertőző csirájuk (spórájuk) a virágzás idején a termékenyítő virággörrel kerül a virágok termőjére és a mag kifejlődése idején ártalmatlanul megfőzódván, a mag belsejében várja meg annak kicsirázását és csak ettől kezdve fejlődik együttesen a gazda növényével.

A búzában nem szokott nagy kárt okozni. Egyes búzafajták meglehetősen ellenállók vele szemben. Vannak azonban egyes fajták, amelyek igen érzékenyek és fertőzés esetén termésüknek jelentősen nagyobb százalékát esik áldozatul a porüszögnek. Még gyakrabban fordul ez elő az árpánál, amely növény természetében 15—20 százalék kárt is tehet.

A zabot is gyakran károsítja egy porüszögfajta, de az ellen könnyebb a védekezés, mint ahogy a már cikkeinkben többször megemlítettük. A zab porüszögének orvossága a formális csávázás, mely biztos hatású.

A búza és árpa porüszke ellen csak melegvíz csávázással védekezhetünk. Az eljárás a következő: A csávázandó magot ritka szövettű zsákokba tesszük úgy, hogy egy zsákban 30 kiló magnál több ne legyen, mert a nagyobb mennyiséget a víz nem járja át oly könnyen és nem tartja meg benne a hőfokát úgy, mint a kisebbben. A zsákokat a szájuknál köljük be, hogy a magnak bennük szabad mozgáshelye legyen.

A csávázásra három kádra van szükségünk. Egy nagyobbra, amelyben az egész csávázandó mennyiség elfér és két kisebbre, 2—300 literesekre. A nagy kádba az összes, fenti módon megtöltött zsákokat berakjuk és 4 óra hosszat 30 Celsius fokos vízben tartjuk. Berakáskor és későbbi fürdőknl is, a zsákokat többször kiemeljük a vízből és újra visszarakjuk, hogy a levegőbuborékok mind kiszárljanak belőlük. Ezt a kádat ponyvával letakarjuk, hogy hőmérsékletét megtartsa. Ha kihülne, meleg víz hozzáöntésével melegítjük fel ismét 30 fokra.

Közben egy nagyobb, vagy két kisebb üstbe vizet melegítünk, hogy a két kis kád közül az egyiket 45, a másikat 54 fok Celsius hőmérsékletű vízzel töltsük meg kétharmadaig és mély legyen. Üstökben forró víz a fürdők felmelegítéséhez.

A négy óra elteltével a zsákokat egyenként ártesszük 5 percre a 45 fokos fürdőbe s miután ezt hőfokot a mag átvette, az utolsó 54 fokos fürdőbe tesszük át pontosan 10 percre. A mag felmelegedését a zsákokba szurt hőmérővel ellenőrizzük (nem elég, ha csak a vizet mérjük!) és addig emelgetjük ki és rakjuk vissza a zsákokat, amíg bennük a mag legalább 50 fokra felmelegedett.

A 10 perc elteltével kivesszük a zsákokat, hidegvízrel hirtelen lehűtjük (mert különben könnyen megpenészednek) és szellős padlásokon vékonyan elterítjük. Gyakori forgatás után két nap alatt úmagszárad, hogy géppel elvethetjük. Minden egy zsák kezelése után a kádak vizét a kívánt hőfok emeljük forró víz hozzáöntésével.

Az előírt időket és hőfokokat pontosan be kell tartani.

Egy hónap óta 10-15 százalékos az áremelkedés

A nemzetközi helyzet súlyosbodása a közszükségleti árakra is kihatott és általános drágulást idézett elő. A bucaresti iparkamara az árak drágulására nézve a következőket jelentette közléseiben:

Rio kávé ára augusztus elsején 140 lei volt kilónként, szeptember 22-én 180 lei, a Ceylontea ára, ugyanezen idő alatt 330 leiről 440 leire, a luxusliszt ára 10-12 leiről 12-15 leire, a nullás liszt ára 9-10 leiről 12 leire, a csótésztá ára 17-20 leiről 20-26 leire, az egyiptomi rizs 27-30 leiről 36 leire, a fekete bors 80 leiről 100 leire emelkedett.

A ruházati cikkek árának drágulása augusztus elsejétől szeptember 22-ig bezárólag a következőképpen alakult: fehérített amerikai vászon métere 22-45 leiről 28-49 leire, fehérítetlen vászon 18-34 leiről 22-52 leire, fehérnemű vászon 110-135 leiről 140-180 leire, sifon ára 30-42 leiről 40-60 leire, nyomtatott karton 32-42 leiről 42-52 leire, természetes műselyemszövetek ára 298-350 leiről 325-375 leire ugrott fel.

A fekete tehénborsó ára 48-76 leiről 60-86 leire, a borjúborsó ára 56-76 leiről 65-86 leire, az első osztályú nehéz talp ára 165-187 leiről 180-200 leire drágult.

Az építkezési célokra szolgáló fa-árak árban köbméterenként 100-400 leics drágulás mutatkozik.

A mezőgazdasági szerszámok és vasipari cikkek áremelkedése a fontosabb áruciknek a következő volt: fekete acél-lapát 32-38 leiről 40-42 leire kilónként, kalapács ára kg.-kint 50-60 leiről 60-62 leire, szeg 18 leiről 21-25 leire, betonvas 13 leiről 14 leire, cink 43-45 leiről 50-60 leire.

A búkk tűzifa ára mázsánként 90-100 leiről 100-112 leire, a csertűzifa 98-100 leiről 108-125 leire drágult.

== Október 29-én lejár a banktörvény részéről adott határidő. Október 29-én lejár az az utolsó határidő, ameddig az összes romániai pénzintézetek kötelesek az új banktörvény rendelkezéseit végrehajtani, legyenek azok akár nagy, akár pedig kis pénzintézetek. Azokat a bankokat, amelyek eddig a határidőig nem teljesítik a banktörvény rendelkezéseit, hivatalosan felszámolják. A legfőbb banktanácsból nyert értesülés szerint — amely szerv az új banktörvény gyakorlati alkalmazásának végrehajtására s ellenőrzésére kapott felhatalmazást — az országban még mindig igen jelentős azoknak a pénzintézeteknek a száma, amelyek nem teljesítették az új banktörvény előírásaitan lefektetett kötelezettségeiket.

tartani, mert máskülönben hiába fáradtunk: vagy nem pusztítottuk el a porüszögcsírákat, vagy pedig (nagyobb meleg és hosszabb idő esetén) elrontottuk a vetőmagunk csiraképeségét. Ezt a munkát csak megbízható, éber figyelmű ember végezheti, az egyik kezében órával, a másikban hőmérővel s ilyenkor jó volna, ha még két keze volna a ceruzának és a jegyzőkönyvnek, amelynek a fürdőbététel idejét kell feljegyezni.

Ez a meleg fürdő csak a porüszög ellen véd meg a nem teszi fölös'egessé a kőszög elleni védekezést. Tehát a vetőmagot még az ellen is csávázni fog kellene, legcélszerűbben közvetlen vetés előtt valamelyik porcsávázószerrel.

A melegvízzel csávázott vetőmag még vétekor is meg lesz dagadva. Erre gondolva, valamivel több vetőmagot fog kellene elvetni, illetőleg a gépet sürűbb vetésre állítani.

Nagyobb gazdaságban, ahol 1-2 holdnál többet vetnek egyfajta gabonából, az egész vetőmagnak ilyen körülményes kezelése tulságosan sok dolgot adna. Ilyen esetekben elég, ha a gazdaság annyi magot kezel melegvízzel, amennyinek utántermése a következő évben az egész előíránnyozott területre elég lesz. Ezt a kis mennyiséget olyan helyre kell elvetni, amelynek szomszédságában lehetőleg 500, de legalább 300 méternyi nincsen ugyanolyan fajta, porüszöggel fertőzött gabonavetés, mert máskülönben újabb fertőzés következne be.

Ezzel az eljárással gazdaköreink két év alatt községeik egész határát mentesíthetik az árpa és búza porüszögtől.

Az egész kezelés költsége mindössze a pontos hőmérő ára, mert hiszen kádak és üstök minden gazdaságban akadnak.

== A bányai gabonapiac helyzete továbbra is csendes. A piaci árak a következők: Buza 75 kilós 430 lei, tengeri 430 lei, korpá 320 lei, új zab 380 lei, muharmag 400 lei, tökmag 950 lei, káposztarepce 820 lei, lencse 600-700 lei, új takarmányárpa 350 lei, tavaszi árpa 430 lei, löheremag 210-220 lei, lucernamag 300 lei százkilónként.

== Másodízben emelkedt az ár a bőrgyárak. A kereskedőket meglepetésként érte a bőrgyárak mult héten érkezett értesítése, amely szerint kénytelenek újra felemelni a készbőrök árát. A közölt árkimutatókból kitűnik, hogy az újabb áremelkedés körülbelül 13-15 százalékos. A bőrkereskedőket rendkívül kellemetlenül érintette ez az újabb emelkedés, mivel az őszi esőzések beálltával, fizleteik forgalma kissé kezdett fellendülni.

A DZSUNGEL TITKA

A „Déli Hírlap” eredeti regénye
Írta: K. D.

Az általa már ismert nagyterembe mentek, ott várta őt a radzsa. Amikor a rabszolgonő félrehuzta előtte a függőnyt és ő felemelt fejfel, büszkén lépett be a terembe, a radzsa mosolyogva emelkedett fel helyéről és eléje jött.

Pompás ruhát öltött ezen alkalomból a radzsa is. Aranyból volt csaknem minden ruhadarabja és drága kővek tömege csillogott rajta, amelyek vakítóan ragyogtak. A radzsa meghajlással üdvözölte Lilyant, majd gyors kezmozdulattal kiparancsolta a körülötte álló és parancsait váró szolgákat és rabszolgonőket, akik mély hajlongások között sietve távoztak. Ezután a nő felé ment, megállt előtte három-négy lépésre és tetőtől talpig jól szemügyre vette. Lilyan keményen szembenézett vele. Erejének és szépségének tudatában büszkén, mozdulatlanul állott helyén. Lilyan szép volt, olyan karcsú és olyan fiatal, hogy az öreg szinte szóhoz sem jutott a tiszteltteljes csodálkozásból. Csak állt előtte és nézte, fáta szomjas tekintetével. A leány azonban most nem borzadt meg tőle, még csak össze sem rezgett, csupán egyik kezével nyult ösztönszerien a ruhája felé, ahol revolvere volt elrejtve és megtapogatta a fegyvert. Az öreg radzsa, miután többször is kíváncsi tekintettel végignézte, megszólalt. Arca már ismét a rendes volt, még a szokott gunyoros mosoly is ott játszadozott ajkai szögletében.

— Ah, a kis tigrisfióka nővé változott? Még hozzá igen csinos, kívánatos és elragadó nővé...

Ismét végignézt rajta és mielőtt még a leány felehetett volna, megragadta két kezével a csuklóját és heves, mohó csókolással borította el:

— Mohamedre... — sugta a fülébe — te olyan szép vagy, olyan gyönyörű, fogalmad sincsen róla, milyen csodálatosan szép vagy...

Lilyan kivonta kezét az övéből és arcát mosolyra kényszerítette. Nem akarta, hogy a férfi a feleségének legcélszerűbb jelét is észrevegye rajta. A férfi most elengedte kezét, egy lépést hátrált és

azután elegáns, bár kissé régimódi meghajlással nyújtotta neki a karját.

— Megengedi Miss, hogy asztalhoz vezesselem?

Lilyan nem tudta megérteni ezt a csodálatos nagy változást, hogy a férfi mielőtt annyira kedves és barátságos hozzá, amilyen még eddig sohasem volt és amilyennek eddig el sem tudta képzelni. Minden ellenkezés nélkül, szinte önkéntelenül, az udvariasságtól meghatva, engedte át neki a karját. Így vezette őt be a szőnyegekkel gazdagon borított terem belsejébe. Olyan finoman és szertartásosan, mintha valamilyen előkelő szalonban lennének, száz és száz meghívott vendég között és nem egyedül csak ők ketten.

A radzsa alighanem tervezett valamit, ez íránt nem volt semmi kétsége, de vajjon mit?

A nagy terem egyik sarkában gyönyörű teríték volt egy kis asztalkán, oda vezette őt. Ahogy leült, a tulsó sarokban megnyílt egy ajtó és rabszolgonők hosszú, tarka sora jött be rajta, kezükben különféle izletesebb ételkelekkel, ilyenek falatokkal. Enni kezdték, de csak a radzsa evett, mert Lilyannak mintha minden egyes legapróbb falat is a torkán akart volna megakadni, alig tudott egy falatot lenyelni. Mintha lázas lett volna, úgy ült ott a széken. Nem értett semmit abból, ami körülötte történt és most végbement. És csak a legnagyobb erőfeszítéssel volt képes nyugodtságát legalább mutatni.

A rabszolgonők lassan kivonultak. Az öreg radzsa szokott csendes, hangtalan nevetéssel nézte a zavarban levő, de így még bájosabb és kívánatosabb fiatal leányt és le nem vette volna róla tekintetét.

Lilyan alig tudta megőrizni nyugalmát és már ki akart fakadni, hogy miért is játssza el vele ezt a komédiát, de hallgatott, mert még sem merte ezt megtenni. Nem az öregről félt, hanem attól a „Miért”-től, attól, hogy milyen feleletet fog majd adni, hogy mit válaszolhat.

A „Miért”-tektől félt. Attól, hogy miért viselkedik vele szemben ma így, miért ilyen különös, miért olyan szokatlan, mit akar ez jelenteni, mi lesz ennek a vége?... Ismeretlen, eddig nem érzett belső szorongás volt rajta erőt, finom ösztönével valamelyes újabb és nagyobb veszedelmet érzett közeledni, fele föltt tornyosulni, mint eddig.

Miért? Miért?

SPORT

Az esőzések miatt nem tudták befejezni az országos teniszbajnokságokat

Az állandó esőzés miatt kedden sem tudták befejezni az országos teniszbajnokságok döntőit. A bajnoki versenyek pillanatnyi állása a következő:

Az I. oszt. férfi egyes elődöntőjében Tanasescu — Erős és M. Bădin — Schmidt állnak. Az I. oszt. női egyes döntőjében Bereczky és Wertheimné várják a jobb időt. A II. oszt. férfi egyes és ifjúsági férfi egyes döntőjébe G. Viziru és M. Viziru kerültek. A II. oszt. női egyes döntőjét Eppler és Licher fogják megvívni. A férfipáros döntőjében Tanasescu, Schmidt és Erős, Réthy mérkőzés lesz. Az ifjúsági nőgyest, mint ismeretes Gerlitz Illy nyerte meg.

Kijelölték a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékevezetőit

A központi bíróbizottság kijelölte a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékevezetőit. A részletes bírókötés a következő:

Kolozsvár: Victoria—TMAC, bíró Huniade. Galati: Gloria-CFR—AMTE, bíró Cretu Aurel.

Resica: UDR—Sportul Studentesc, bíró Rusu Gabriel.

Nagybánya: Kárpád FC—Rapid FC, bíró Stanciu.

Bucuresti: Juventus—Venus, bíró Ionescu Tope, Unirea-Tricolor—Ripensia, bíró Vartolomeu.

A nemzeti bajnokság B. csoportjában lebonolyításra kerülő mérkőzések vezetői:

Arad: Gloria—CFR Piski, bíró Ritter.

Temesvár: Kinizsi—Jiul, bíró Husztk.

Lugos: Vulturii—Electrica, bíró Muntean S.

Lupény: Minerul—Sparta, bíró Chichin.

Turnu-Severin: CFR—Mica, bíró Milivoi.

1 perc 02.8 mp. a 100 méteres női gyorsúszás új világrekordja. Az amerikai uszorsport nagyszerű új női tehetségét termelt ki. Egy fiatal hölgyúszó, Dorothy Evans ugyanis a 100 m-es gyorsúszásban 1 perc 02.8 mp.-re javította a régi, 1 perc 04.3 mp.-es női világrekordot. Az új rekord egyenlő a román férfirekorddal.

Ezek a kétségek töltötték be egész valóját, lázasan gondolkodott, firkászva kímélte félig lehunyt szempillái alól a radzsa örökké gunyoros mosolygó arcát, hátha megtudhat, leolvashat valamit róla, de hiába.

A rabszolgonők most ismét megjelentek a teremben és drága gyümölcsök, mindenféle édességet szolgáltak fel. Nemsokára azután vége is lett a vacsorának. Lilyan megkönnyebbült. Ugy tűnt fel előtte, mintha hosszú, kínos órák teltek volna el, pedig rövid félóra volt az egész.

A radzsa, aki eddig hallgatott, most szakállát megismogatta, megszólalt:

— Az étvágya igazán nem nagyobb, mint egy kis gyenge madáré, kedves Miss. Ezen okvetlenül változtatnia kell, jobban kell táplálkoznia.

— Az étvágyam mindig attól a fársaságtól függ, amelyben éppen vagyok — felelte Lilyan harcrakészsen — így gondolhatja és megértheti, hogy miért nem volt egyáltalában étvágyam.

Azt hitte, hogy a radzsa erre meg fog rá haragudni, de nem így történt. Csak a szemei villogtak fel félelmetesen egy percere, a következő pillanatban azonban már ismét jellegzetes mosolya uralkodott az arcán. Barátságosan nézgetett rá anélkül, hogy egy szóval is válaszolt volna csipős kijelentésére. Azután hirtelen felemelkedett és szertartásos udvariassággal ismét karját nyújtotta feléje, hogy az asztalon túl a fal mellett beugró kis benyúlóba vezesse.

Ott ismét helyet kínálta meg és pedig egy halom párnán, amelyekkel egy alacsony asztalkán feketekávé és különböző borok voltak szervirova, arany tálcaán kitűnő keleti cigaretták heverték. A radzsa megvárta, amíg helyet foglalt és csak azután ereszkedett le ő is a párnákra, olyan szertartásos udvariassággal, mintha színpadon lenne és szerepet játszana.

Egy pillanatig Lilyannak önkéntelenül is arra kellett gondolnia, hogy egykor ez az ember bizonyára nagyon szép és előékeny férfi lehetett. Talán a ma esti szelid és szinte jóságos mosolygásu arca keltette benne ezt az érzést és gondolatot, vagy a szemei, amelyekből ma hiányzott az a vad mohóság, amely máskor annyira jellemezte. Ez jutott Lilyan eszébe.

(Folytatjuk)

MINDEN REGGEL FÜRDŐ... MINDEN ESTE URODONAL...

és imc. 40 éves koromban, legellenlőtebb vagyok összes ismerőseim között. Sohaem érzem a legkisebb rosszullétet sem, mindent eszem, jól alszom és az összes társadalmi megnyilvánulásokban részt veszek. Ugyanolyan súlyom van mint 25 esztendő koromban.

„Az Urodonal egy olyan gyógyszer, amelynek vegyi összetétele, a gyakorlatban nagyon szerencsésnek bizonyult. A hatása folytán előálló tökéletes átöltés és a szervek azüroképeségének visszaállítása, mindenkinek hasznára válik: számos betegségtől megóv és megvéd az időelötti megöregedéstől. **Professzor C. POUCHET,** az orvosi akadémiá tagja.

Az Urodonal a huyrutak tökéletes fertőtlenítője és a vérnyomás csodálatos szabályozója. Rendszeres használata megmenti az artritizmusból szenvedőket számos veszélytől, amely előbb-utóbb megtámadja őket: vese és máj-kolika, reuma, köszvény, vesekő, ekzéma, beteges elhízás, asztma, isias, nyílállások, migrén és érelmeszesedés.

AKI URODONALT SZED, JÓL ÉRZI MAGÁT

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

Rádió

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 28.

Bucuresti. 12: Időjelzés. 12.03: Hanglemezek. 13: Időjelzés és sportközlemények. 13.05: A rádió szalonzenekara. 14: Látványosságok és művészeti hírek. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.17: Hanglemezek. 20: Felolvasás. 20.15: Énekszámok. 20.35: Hanglemezek. 22: Sporthírek. 22.25: Tánclemezek. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: A villamosművek vezetékjoga. Előadás. 13.10: Szalóznene. 13.40: Hírek. 14.30: Melles Béla-zenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.15: Hangverseny zongorakísérettel. 18.40: Hangképek a makói munkatáborból. Hangfelvétel. 19.10: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.25: Szólészeti időszerű tanácsadó. 20.40: Hunyad vára. Hangjáték öt részben. 22.40: Hírek. 23: Cigányzene. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.05: Szalóznene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 29.

Bucuresti. 12: Időjelzés. 12.03: Hanglemezek. 13: Időjelzés és sportközlemények. 13.05: Hanglemezek. 13.30: A Stancu zenekar hangversenye. 14: Látványosságok és művészeti hírek. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: A rádió zenekara. 20: Felolvasás. 20.15: A hangverseny folytatása. 20.45: Hanglemezek. 21.15: Operaközvetítés: Traviata. 21.45: Sporthírek. 23: Hírek. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Dóry József magyar nótákat énekel. 15.30: Hírek. 17.15: Diákéletről. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.15: Szekszárd és Sárköz. Előadás. 18.40: A Rádió Szalóznekara. 19.40: Látogatás a jászóvári premontrei kanonokrend ősi monostorában. 20.15: Hírek. 20.25: A közönség kedvelt lemezei. 21.05: Küllgyi negyedóra. 21.20: Az Operaház Zenekara. 21.40: Hírek. 23: Jazz-zene. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene.

Budapest II. 19.10: Gyorsírótanfolyam. 20.30: Egy ország bemutatkozik. Felolvasás. 21.00: Hírek. 21.20: Pápaszemes kisasszony. Elbeszélés. 21.45: Szalóznene. 22.35: Időjárásjelentés.

Quist vereséget szenvedett. Amerika nemzeti teniszbajnokságai után a nemzetközi bajnokságokat kezdték meg. Ezeknek első nagy meglepetése az, hogy az ausztráliai Quist vereséget szenvedett egy kevésbé ismert nevű fiatal amerikai játékostól. A férfi egyes, „utolsó nyolcának” eredményei a következők: W. Sabin USA — Quist Ausztrália 11:9, 4:6, 8:6, 6:1, Bromwich Ausztrália — Muloy USA 7:5, 6:1, 6:2, Hoppmann Ausztrália — Grant USA 7:5, 7:5, 5:7, 6:3, Hunt USA — F. Parker USA 6:1, 6:1, 6:1, W. Vanberg USA — E. Cooke USA 6:3, 8:10, 6:4, 7:5. — A női vegyes első eredményei: V. Scott angol — Bernhardt USA 4:6, 6:2, 7:5, Kay Stammers angol — D. Workmans USA 6:1, 4:6, 7:5.

Praszler unja a téflenséget. Praszler a Juventus felfüggesztés alatt lévő játékosai híre szerint megunta a téflenséget és már játszani szeretne. Eppen ezért felajánlotta a vezetőségnek, hogy belemegy abba, hogy a vezetőség havi kétezer leírel csökkentése fizetését, illetve a játékos legújabb követelését. Fővárosi sportkörökben meg vannak róla győződve, hogy szombatig szent lesz a béke és mindkét játékos játszani fog a Venus ellen. Szadovszky játéka nem olyan biztos, mert Endreffy most nagyszerű formában van. Mindenesetre az egyesületnek csak haszna származik abból, ha a két kapus egymást igyekszik felülmúlni a védésben, hogy ezáltal biztosítsa helyét a csapatban.

A hét tizenegye. A Gazeta Sporturilor a következőképpen állította össze a hét tizenegyet: Pavlovici (Ripensia) — Sfera (Venus), Damian (Kárpát FC) — Demetrovici (Venus), Juhász (Venus), Kert (Kárpát FC) — Bindea (TMAC), Pacurariu (UDR) Cociuban II. (Victoria), Marian (Victoria), Dobay (Ripensia.) Az Universul Sport három válogatott csapatot állított össze, amelyek a következők: A) csapat: Hevessy — Sfera, Felecan I. — Pop IV, Ghidali, Kert — Lukács, Tóth, Barátky, Bodola, Batrin. B) csapat: Sepsi — Holzmann, Damian — Szerény II., Juhász, Nistor — Ene, Telegdy, Pop III., Reinhardt II., Bogdan. C) csapat: Pavlovici — Chirotiu, Iliescu — Simatoc, Hoffmann, Szaniszló II. — Bindea, Mioc, Marksteiner, Hanga, König. Ezek szerint az AMTE játékosai közül Batrin az A), Reinhardt II. a B) és Szaniszló II. a C) csapatban kapott helyet.

Román-cseh válogatott mérkőzés Bucuresztben. Struska, a Venus volt játékosai Csehországba utazott, hogy több játékost szerződtessen le román csapatok részére. Ezt az alkalmat felhasználja arra is, hogy megbeszéléseket folytasson egy román-cseh válogatott mérkőzésre vonatkozóan. Tekintettel arra, hogy a román szövetség nincsen ellene a tervnek, meg van rá a lehetőség, hogy a mérkőzés megrendezők.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő a gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közzelhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La hovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttli. — Nogrády-trafik. (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik. Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Oklatás

Angol órák, egyenként és csoportban új módszerrel. III., Str. M. Gáspár 3. Telefon: 13—70. 1293

Okleveles középiskolai tanárnő privátórákat ad német, angol, francia, latin, görög, román és magyar nyelvből, továbbá stenografiából a 3 hazai nyelvben. III., Bulev. Carol 7. II. em. 9 ajtó. 1135

Állást keres

Mosást vasalást házakban, lelkiismeretesen vállal tisztá asszony (úgyszintén otthoni mosást is) Kovács, III. Vilhalmi Mühle-u. 10. 1243

Bejárónő állást keres. V., Str. Menelaus 10. Kiricza. 1939

Fogtechnikus, 38 éves, csak operatívra állást keres. Írásbeli ajánlatok: Vegel, II., Str. Baader 9. 1322

Lugoson betegápolónői, házvezetőnői vagy ehhez hasonló állást keres. Fazekas I., Bratianu-tér 2. II. em. 1645

Étel-hordást, vagy más könnyebb munkát vállal középkorú nő. Cim: Freidorf, XXVI. ucca 21. 1065

Fiatalember, éves bizonyítvánnyal rendelkezik szobainasnak ajánlkozik. Érdeklődni I., Str. Unguriani 6 alatt. 1237

Legmodernebb fűtőretil és virágos takaréktűzhelyek legolcsóbban!

JUNGINGER
Timisoara, II., strada Timocului 1.

Lakás

Bátorozott szoba fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással azonnalra kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 1039

Bátorozott szoba folyóvízzel, fürdőszoba használatra az erszébérvárosi villanegyedben kiadó. III., Str. General Mosoiu 7. 1378

Modern 3 szobás, terraszos lakás, új házban a II. kerület központjában november 1-re kiadó. II. Str. Titu Maiorescu 22/a. 1286

Családi ház 3 szoba mellékhelyiségekkel és kerttel azonnalra kiadó Blaszkovic telep Str. Capitan Dan. Érdeklődni V. Str. Pictorul Grigorescu 2. Két családnak is alkalmas. 1284

Lakás 2 szoba, konyha éléskamra, magas szuterén azonnalra kiadó. I., Str. Lenau 12. 1333

Mineie de carbuni Mehadia S. A.
ajánlja újonnan megnyitott „Urania” tárnából teljesen friss termeléstű kő- és palamentes **prima minőségű barna szenet** mindennemű ipari, központi és házi fűtési célokra.
Eladási iroda: Timisoara, III., str. Odobescu 50.